

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 338-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. november 23.

bb. 1. gazdára vár 24 nehru-aranyérem - magyar gyermekművészek az „aspiránsok”, között

i tf/tr/sr/gy/La

1967. november 23.

tetes postaforgalma volt egy hónapon át a kulturális kapcsolatok intézetének: csaknem 1 000 pályamű, színes rajz, akvarell és olajfestmény érkezett a dorottya-utcai székházba, hogy innen továbbítsák Indiába, ahol az idén is kiírták a gyermekművészek nemzetközi pályázatát. évenként ismétlődik ez a verseny, 1949 óta. a nevezéseket 15 éves korig fogadják el. a magyar gyerekek már számos kiemelkedő sikert arattak Indiában, érhető tehát, hogy most is seregestől részt vesznek a pályázon.

művészeti zsűrizés után még a héten kiküldik új-delhibe az ország minden részéről beérkezett pályaművek válogatott kollekciónak, amely - az első értékelés szerint - többszáz anyagot jelent majd. mivel az indiai pályázat iránt az érdeklődés esztendőről-esztendőre fokozódik, az 1967. évi vetélkedés és a kitüntetett munkákból rendezendő nemzetközi kiállítás hatalmas méretűnek ígérkezik, ugyanis 1966-ban már jóval száz-ezer fölött volt a pályaművek száma.

négyszáz díjat tűzött ki a rendezőség. a legrangosabb kitüntetés az ugynevezett elnöki arany-medál, de nem panaszkodhatnak majd a különböző korcsoportok legjobbjai sem, akiknek összesen 24 nehru-aranyéremet ítélnek oda. az elmúlt évek sikerei alapján bizonyosra vehető - mondják a kki-ben -, hogy ezúttal sem hozzák vissza a magyar fiúk és lányok munkáit egynehány kitüntetés nélkül./mti/

bb. 2. zara doluhanova és elisabeth schwarzkopf a decemberi koncerteken

i ol/tr/sr/gy/la

1967. november 23.

Zara Doluhanova, a világhírű szovjet dalénekesnő decemberben budapestre érkezik. Estjén, december 6-án a zeneakadémián Csajkovszkij, Schumann, Szviridov, Prokofjev, Tariverdijev és Scedrin szerzeményei hangzanak fel.

A hónap első külföldi karmestere a kubai Enrique Gonzales Manticí, aki az elmúlt évben a kubai balett előadásait dirigálta a budapesti operaházban. Ez alkalommal mint koncertkarmester mutatkozik be a haza közönségnek. December 7-én a zeneakadémián lép fel. A magyar állami hangversenyzenekar műsorán többek között egy Manticí szerzemény is szerepel, amelyet a zeneszerző-karmester vezényletével mutatnak be először Magyarországon.

Ugyanezen a napon Gusztav Schmal hegedűművész, a német demokratikus köztársaság érdemes művésze ad koncertet az országos filharmónia kamaratermében. A kitűnő muzsikusz David Ojstrahnál fejezte be tanulmányait. Önálló estjének műsorán többek között Beethoven, Brahms, Hindemith és Ravel műveik csendülnek fel.

Elisabeth Schwarzkopf december 8-án az Erkel színházban ad műsort, Geoffrey Parsons zongorakíséretével. Maurice Le Roux francia karmester a magyar állami hangversenyzenekart vezényli december 11-én a zeneakadémián. Az est műsorán többek között Mozart c-dúr zongoraversenye és Debussy: a tenger című szimfónikus költeménye szerepel. A versenyművet Sirokai Zsuzsanna tolmácsolja. A magyar származású, hollandiában élő Fried Géza komponista és zongoraművész szerzői estjét december 16-án rendezik a zeneakadémia kistermében, Fried Géza személyesen is közreműködik.

A jövő hónap vendégművészeinek sorát Pierre Cochereau francia orgonaművész zárja. Önálló estjén, 22-én Bach-műveket tolmácsol a zeneakadémián, 23-án pedig a magyar állami hangversenyzenekar koncertjén lép fel./mti/

..

- 2 -

bb. 3. makulaturába keveredett történeti dokumentumokat mentettek meg a figyelmes munkások

a vid-fm/sk/ká/gy/la

1967. november 23.

Csongrád megye legújabbkori történeti bizottsága megjutalmazta belovai Mihályt és Horgosi Ferencet, a mék vállalat szegedi dolgozóit. A figyelmes munkások a közelmúltban a makulaturába keveredett több értékes történeti dokumentumot mentettek meg és adták át a párt megyei archivumnak, illetve a szegedi Levéltárnak, a hulladékpapírok közül így került elő az építők szakszervezete szegedi csoportja felszabadulás előtti könyvtárának 25 kötete. Megtaláltak egy 1937-ben keltezett rendőrségi jelentést, amely a baloldali mozgalmak erősödéséről, a dél-tiszavidék mezőgazdasági munkásainak akkori nehéz életkörülményeiről tartalmaz adatokat. Fontos támpontot jelenthet a kutatóknak a mezőgazdasági munkások egyik felszabadulás előtti bérjegyzéke, az 1919-es kiadású vörös újságok és sok más munkásmozgalmi vonatkozású dokumentum./mti/

..

bb. 4. az egész lakosságra kiterjedő egészségügyi gondozás a 21. kerületben

i h1/tm/sr/gy/la

1967. november 23.

Huszezerrel növekedett a 21. kerület lakosságának száma 1960 óta, s a körzeti egészségvédelmet azóta is változatlanul 25 orvos látja el - hívta fel a figyelmet a városrész egészségügyi problémáira a tanács végrehajtó bizottsága. Igaz, az utóbbi időben számottevő intézkedések történtek a nagyműtű munkáskerület egészségügyi helyzetének javítására, például a csillag-telepi szakosított kisrendelő megnyitásával a járó-betegek szakellátására fordított napi munkaórák száma a tavalyi 325-ről 360 órára növekedett; a körzeti orvosok mellett jelenleg dolgozó nővérek számát az év végéig 25-re növelik. Ez lehetővé teszi, hogy a krónikus megbetegedések legfőbb csoportjaiban a gondozást az egész lakosságra kiterjesszék. A kerületben mintegy 2 500 magas vérnyomásban, gyomorfekélyben, szív-és érrendszeri zavarokban szenvedő, valamint asztmás és cukorbeteg betegeket vettek nyilvántartásba. A gondozás-szerű ellátás azt jelenti, hogy a beteg állapotát akkor is ellenőrzik a rendelésben, vagy a lakásán, ha egyébként az illető jól érzi magát, s nincs különösebb panasza.

/folyt. köv./

- 3 -

bb. 4. / az egész lakosságra..... 1. folyt./ gy

a járóbeteg-ellátás fontos része az üzemegészségügyi gondozás. a vasműben 20, a papíripari vállalatnál, a magyar posztógyárban és a 25. számú építőipari vállalatnál egy-egy főállású üzemorvos foglalkozik a gyógyítás- megelőzés feladataival. a vasmű 80 éve fennálló, s jelenleg 260 ágyas kórháza ebben az évben 84 ágyas pavilonnal bővül. az új pavilonban a belgyógyászati osztályt helyezik majd el, s annak helyén baleseti osztályt rendeznek be 60 beteg részére./mti/

bb. 5. november 24-26: országos amatőrfilm fesztivál

1 pr/hné/sr/gy/La

1967. november 23.

a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának jegyében rendezik meg november 24-26 között a 15. országos amatőrfilm fesztivált a fővárosi művelődési házban. az amatőr filmesek országos seregszemléjére - a hónapokkal ezelőtt meghirdetett pályázat nyomán - csaknem száz 8 és 16 mm-es kisfilm érkezett. nyilvános területi vetítéseken mintegy 30 alkotásnak szavaztak rajt-engedélyt a helyi zsűri, s ezek a munkák „mérkőznek”, most a díjakért. az ünnepélyes megnyitót pénteken tartják, s még aznap megkezdődnek a versenyvetések is. szombaton a film-szakreferensek tartanak országos munkaértekezletet, vasárnap délelőtt pedig összeül a magyar amatőrfilm szövetség évi közgyűlése. délután a bemutatott filmek alkotóival konzultál a zsűri, amely - herskó jános filmrendező elnökletével - ezt követően eredményt hirdet./mti/

bb. 7. új közért üzlet pesterzsébeten

1 hi/tm/sr/gy/La

1967. november 23.

a pesterzsébeti könyves kálmán uton - a kerületi tanács anyagi hozzájárulásával - közért fűszerüzlet épül. a munkát előreláthatólag az év végéig befejezik./mti/

..

- 4 -

bb. 6. újabb balaton-parti látványosság: feltárták csopak középkori templomát

a vid-szf/sk/ká/gy/La

1967. november 23.

csopak község a középkorban két település volt: csopak és kövesd. a szakemberek nemrég megtalálták a hajdani kövesd templomát. az országos műemléki felügyelőség kiszabadította a földből a romokat és idegenforgalmi területté alakította. a kerítéssel körülhatárolt romterületen a hajdani templom építészeti legértékesebb részei láthatók. a templom szentélye is érdekes látványos.

a csopak középkori emlékeit bemutató területen padokat és kőasztalokat helyeztek el, továbbá itt képezték ki a közeli helyi forrás csurgóját./mti/

..

bb. 8. róka a baromfiudvarban

a vid-kz/sk/ká/gy/La

1967. november 23.

bozontos szőrű, vörös róka tanyázik a tiszaföldvár Lenin termelőszövetkezet baromfitelepén. a ravaszdi a tavasszal került a baromfiudvarba. a telepen dolgozó lányok találták egy gallyrakás alatt, gondjaikba vették, cumisüvegen felnevelték. a kis róka kezes-báránnyá szelődött. piros szalaggal a nyakában sítálgat a csirkék és a gondozók között. még egyetlen alkalommal sem támadt kedve arra, hogy „megkóstolja”, a csirkéhúst. a téli hónapokat a telep egyik dolgozójának házában tölti./mti/

..

bb. 9. gyerekkocsi tolvaj - kétévi szabadságvesztés

1 bc/tr/sr/gy/La

1967. november 23.

katona istván, 28 éves segédmunkás gyerekkocsikat lopott a 11. kerületi bocskai ut, irinyi józsef utca és bukaresti ut egy-egy épületének lépcsőházából, majd értékesítette őket, s a pénzt elköltötte. ezenkívül munkahelyén felfeszítette egy munkatársának szekrényét, s ellopta orkáncabátját.

a 2.-11.-12. kerületi bíróság katona istvánt kétévi szabadságvesztésre ítélte./mti/

..

- 5 -

bb 10. a közlekedéstudományi egyesület javaslatára társadalmi munkában vizsgálják a sikló-ujjépítésének lehetőségeit

i hbj/tm-ju 1e la

1967. november 23.

a budai vár siklójának jövőjéről most már véglegesen dönteni kell, mert a vár-oldal rekonstrukciójával együtt vagy fel kell számolni, vagy rendbe kell hozni a sikló pályáját.

a hivatalos nevén budai hegy pályát 1870 március 2-án adták át a forgalomnak és majdnem a második világháború végéig szállította az utasokat a várhegyre, illetve a várhegyről. a háború vége felé a sikló bombatalálatot kapott, a pálya felső része megsérült, később a kocsik és a felszerelés zöme elkallódott, az üzemépületeket lebontották, a pályát pedig a többszöri figyelmeztetés ellenére, részben törmelékkel feltöltötték.

sokat vitatkoztak az illetékesek, ujjáépítsék-e a siklót, vagy sem. a közlekedési szakemberek zöme úgy vélte, hogy még most is segítené a vári forgalmat, s idegenforgalmi látványosság lehetne. társadalmi akció indult a sikló helyreállítása érdekében, s így került a sikló ügye a közlekedéstudományi egyesület elnöksége elé. az elnökség most úgy foglalt állást, hogy az egykori budai hegy pályája - mint akár csak a szintén széchenyi ödönnek, széchenyi István kisebbik fiának kezdeményezésére épült fogaskerekű, valamint a kontinens első földalattija - méltóan reprezentálja a múlt század budapestjének technikai fejlettségét. a budai hegy pályája a világ második ilyen létesítménye, s a világ első városi siklója, tehát valóban műszaki műemléknek tekinthető. az elnökség ezért elősegíti, hogy a szakemberek - egyelőre társadalmi munkában - derítsék fel a rekonstrukció reális lehetőségeit, ha az ujjáépítésre van mód, akkor - esetleg társadalmi összefogással - a sikló centenáriuma, tehát 1970 március 2-re ujjáépülhet, s talán újabb száz évig szolgálhatja a főváros közönségét. /mt1/

Re

8.25/ju

-6-

gusf

bb 11. önállóbb pénzügyi gazdálkodás a szakszervezeti alapszervezeteknél

i h1/tm-lm sr

1967. november 23.

a magyar szakszervezetek 21. kongresszusa, majd a szot elnöksége pénzügyi vonatkozásban jelentős határozatot hozott: 1968 január 1-től az alapszervezeteknél marad - az eddigi 35 százalékos alapprészesedés helyett - a tagdíjbevétel 50 százaléka, ez a határozat elősegíti a szakszervezeti demokrácia érvényesülését és tovább növeli az alapszervezetek pénzügyi önállóságát. az alapszervezetek a náluk maradó alapprészesedéssel önállóan gazdálkodnak, s az eddiginél nagyobb arányban fordítják azt a tagság szociális, kulturális igényeinek kielégítésére. a pénzfelhasználásért a taggyűlésnek tartoznak felelősséggel.

a kongresszus a szakszervezeti segélyek rendszerében is határozatot hozott: 1968 január 1-től az intézményes és rendkívüli segélyek egységes kezelésben az alapszervezetekhez kerülnek. eddig ugyanis a szülési és temetési segélyeket a társadalombiztosítási szervek folyósították, amit aztán a szakszervezet megtérített. így a tagság nagy részének nem volt tudomása arról, hogy a társadalombiztosítási segéllyel együtt szakszervezeti segélyt is kapott. a jövő év elejétől az említett segélyek kifizetése összevontan, szakszervezeti segély elnevezéssel ismét az alapszervezeteknél történik.

szülési és temetési segéllyel egyébként mód nyílik arra, hogy az alapszervezetek a szakszervezeti tagság időtartamához igazodó segélyösszeget felül magasabb összegű támogatást folyósítsanak. szakszervezeti - rendkívüli - segély minden olyan esetben adható, amikor a tag szociális helyzetében - önhibáján kívül - rosszabbodás következett be, például hosszantartó betegség, önhibáján kívüli elbocsátás, stb. miatt. a kifizethető juttatás felső határa 800 forint./mt1/

bb 14. „rózsagyár,, szekszárdon

vid kz/sk-lm ká

1967. november 23.

hétmillió forintos beruházási költséggel korszerű virágkertetet - valóságos „rózsagyárt,, - alakítanak ki szekszárdon a mérőműszergyár szomszédságában. melegvízfűtésű, többhajós növényházak építésével a jelenleginek hatszorosára emelkedik a szekszárdi kertészet üvegfelülete./mt1/

8.45/szb

-7-

gusf

bb 12. több mint kétmillió angolnát telepítettek a balatonba
a vid kz/sk-ju ká la 1967. november 23.

a balatonban, mint az ezzel kapcsolatos vizsgálatok egyértelműen tisztázták, a halivadékok és a fejlődésben lévő kis halak tetemes része elpusztul az adott időszakban szükséges táplálék hiánya miatt. a balatoni halászati vállalat éppen ezért tógazdaságban neveltetett halakkal gyarapítja a tó állományát. nemrégiben 15.000 egynyaras süllőt és 600 mázsányi, ugyancsak tógazdaságban neveltetett kétnyaras pontyot bocsátottak utjára a tó déli partjának szegélyvizeiben. ezek a fejlődésükben előrehaladt halak már jól megélnek és gyorsan fejlődnek a tóban. folytatják az elmúlt években megkezdett angolnatelepítést is. az idén több mint kétmillió angolnával gyarapították a balaton állományát. /mti/

bb 15. kemping a szőlőskertben
vid-szf/tné-ju ká la 1967. november 23.

a sátoraljujhelyi tanács a festői környezetű május-
kut völgyben - ahol a fenyveserdők a szőlőskertekkel találko-
nak - a kezelésében lévő 12 szobás villát kempingszállóvá alakít-
ja át. emeleti részén öt, egyenként 3-4 ágyas, fürdőszobával
felszerelt lakóhelyiséget, földszintjén konyhát, éttermet és bárnt
rendez be. az épület melletti egy holdas területet - amelyet szőlő-
skertek fognak körül - sátoraljuháznak tartják fenn. a szőlő-
skerti kempinget előreláthatólag a jövő év júliusában adják át.
addigra elkészül a hegy lábánál, a leendő tábortól mindössze
néhány percre a „borbarlang”, a bolthajtásos, középkori pin-
cét stilszerű butorokkal rendezik be, százhusz vendégnek.
/mti/

8.50/Lm

gus/

- 8 -

bb 13. új rendtartás a dolgozók iskoláinak
i vt/tm-ju sr la 1967. november 23.

a dolgozók gimnáziumának többsége korábban a nappali ta-
gozatok mellett működött; az utóbbi időben azonban növekedett
a dolgozók önálló gimnáziumainak száma. ez is szükségessé tette,
hogy a jelenleg érvényes, s a kis létszámú tagozatokra vonatkozó
rendtartást újjal cseréljék fel. ennek indokoltságát még job-
ban alátámasztja az új gazdasági mechanizmus életbelépése, bi-
zonyos igazgatási hatáskörök változása.

a dokumentum tervezete már elkészült és - a művelő-
désügyi minisztériumban kapott tájékoztatás szerint - 1968
évéjén országos jelleggel szakmai körökben vitára bocsátják.
mivel a dolgozók iskoláinak módszertani munkája, az ezekben fog-
lalkoztatott pedagógusok módszertani képzése, a továbbképzés
szervezettsége, az ezekkel kapcsolatos dokumentumok határfoka
a nappali tagozatokétól viszonylag elmaradt, ezért az új rend-
tartás a módszertani eljárásokat, az iskola munkájának egyes
mozzanatait részletesebben megfogalmazza. a cél az, hogy ily-
módon is több segítséget nyújtson a dolgozók iskoláiban mű-
ködő igazgatóknak, tantestületeknek az említett hiányosságok
megszüntetéséhez.

a dolgozók gimnáziumainak új rendtartása a különböző
észrevételek, javaslatok, vélemények ismeretében ölt majd végle-
ges formát és - a tervek szerint - az 1969-70-es oktatási évben
lép életbe.

elkészült a tervezete a dolgozók általános iskolái új
rendtartásának is, amelynek alapjául hasonló szempontok szol-
gálnak, mint amilyenekre a gimnáziumi épül. /mti/

bb 17. új házi kvarclámpát gyártanak debrecenben
a vid szf/sk-ju ká la 1967. november 23.

a medicor művek debreceni gyárában hozzákezdtek 250
wattos háztartási kvarclámpák előállításához. a korábbi 125
wattos, ugynevezett mini kvarclámpát, amelyet már frusitanak,
elsősorban csecsemők és gyermekek mesterséges napoztatására hasz-
nálják, a 250 wattossal pedig felnőttek kvarcolhatnak majd.

/ folyt. köv. /
9.05/szb

-9-

gus/

bb 12. több mint kétmillió angolnát telepítettek a balatonba
a vid kz/sk-ju ká la 1967. november 23.

a balatonban, mint az ezzel kapcsolatos vizsgálatok egyértelműen tisztázzák, a halivadékok és a fejlődésben lévő kis halak tetemes része elpusztul az adott időszakban szükséges táplálék hiánya miatt. a balatoni halászati vállalat éppen ezért tógazdaságban neveltetett halakkal gyarapítja a tó állományát. nemrégiben 15.000 egynyaras süllőt és 600 mázsányi, ugyancsak tógazdaságban neveltetett kétnyaras pontyot bocsátottak utjára a tó déli partjának szegélyvizeiben. ezek a fejlődésükben előrehaladt halak már jól megélnek és gyorsan fejlődnek a tóban. folytatják az elmúlt években megkezdett angolnatelepítést is. az idén több mint kétmillió angolnával gyarapították a balaton állományát. /mti/

bb 15. kemping a szőlőskertben
vid-szf/tné-ju ká la 1967. november 23.

a sátoraljuj helyi tanács a festői környezetű május-
kut völgyben - ahol a fenyveserdők a szőlőskertekkel találko-
nak - a kezelésében lévő 12 szobás villát kempingszállóvá alakít-
ja át. emeleti részén öt, egyenként 3-4 ágyas, fürdőszobával
felszerelt lakóhelyiséget, földszintjén konyhát, éttermet és bárnt
rendez be. az épület melletti egy holdas területet - amelyet szőlő-
skertek fognak körüli - sátoztábornak tartják fenn. a szőlős-
kerti kempinget előreláthatólag a jövő év júliusában adják át.
addigra elkészül a hegy lábánál, a leendő táborból mindössze
néhány percre a „borbarlang”, a bolthajtásos, középkori pin-
cét stilszerű butorokkal rendezik be, százhusz vendégnek.
/mti/

8.50/Lm

- 8 -

bb 13. új rendtartás a dolgozók iskoláinak
i vt/tm-ju sr la 1967. november 23.

a dolgozók gimnáziumának többsége korábban a nappali ta-
gozatok mellett működött; az utóbbi időben azonban növekedett
a dolgozók önálló gimnáziumainak száma. ez is szükségessé tette,
hogy a jelenleg érvényes, s a kis létszámú tagozatokra vonatkozó
rendtartást újjal cseréljék fel. ennek indokoltságát még job-
ban alátámasztja az új gazdasági mechanizmus életbelépése, bi-
zonyos igazgatási hatáskörök változása.

a dokumentum tervezete már elkészült és - a művelő-
désügyi minisztériumban kapott tájékoztatás szerint - 1968
évején országos jelleggel szakmai körökben vitára bocsátják.
mivel a dolgozók iskoláinak módszertani munkája, az ezekben fog-
lalkoztatott pedagógusok módszertani képzése, a továbbképzés
szervezettsége, az ezekkel kapcsolatos dokumentumok határfoka
a nappali tagozatokétól viszonylag elmaradt, ezért az új rend-
tartás a módszertani eljárásokat, az iskola munkájának egyes
mozzanatait részletesebben megfogalmazza. a cél az, hogy ily-
módon is több segítséget nyújtson a dolgozók iskoláiban mű-
ködő igazgatóknak, tantestületeknek az említett hiányosságok
megszüntetéséhez.

a dolgozók gimnáziumainak új rendtartása a különböző
észrevételek, javaslatok, vélemények ismeretében ölt majd végle-
ges formát és - a tervek szerint - az 1969-70-es oktatási évben
lép életbe.

elkészült a tervezete a dolgozók általános iskolái új
rendtartásának is, amelynek alapjait hasonló szempontok szol-
gálnak, mint amilyenekre a gimnáziumi épül. /mti/

bb 17. új házi kvarclámpát gyártanak debrecenben
a vid szf/sk-ju ká la 1967. november 23.

a medicor művek debreceni gyárában hozzákezdtek 250
wattos háztartási kvarclámpák előállításához. a korábbi 125
wattos, ugynevezett mini kvarclámpát, amelyet már árusítanak,
elsősorban csecsemők és gyermekek mesterséges napoztatására hasz-
nálják, a 250 wattossal pedig felnőttek kvarcolhatnak majd.

/ folyt. köv. /
9.05/szb

-9-

942

bb 17. / uj házi ... 1. folyt. /-ju

a modern vonalú, új kvarclámpa pasztellszínű festéssel kerül a kereskedelembé, egyelőre 1800-at gyártanak, s karácsonyra már a boltokba kerül/ megkezdődött az impulzusüzemű kvarclámpa kialakítása is. ez az újabb típus, - amelyet 1968-ban hoznak forgalomba - lehetőséget ad a tömeges kvarckezelésre. /mti/

--

bb 18. tizedik szerviz ingyen

a vid szf/sk-ju ká la

1967. november 23.

még az év elején vezette be a győri xv. számú autójavító vállalat a gépkocsitulajdonosok részére a kedvezményes szervizt, a rendszeresen szervizre vitt több mint 1000 gépkocsiról kartont állított ki, amelyen feltüntették a szolgáltatásokat és az értük kifizetett díjat. a gépkocsivezetők - állami és magán- gépkocsik egyaránt - a kartont minden esetben magukkal viszik, hogy a javítóállomás személyzete ellenőrizhesse, hányadik szervizt kapja a kocsi. kilenc szerviz után ugyanis - tizediket díjmentesen adja a vállalat. akik az év első felében bekapcsolódtak az akcióba, már elérkeztek a tizedik szervizhez és a napokban megkezdődött a díjtalan szolgáltatás. a győri vállalat akciója, nagy népszerűségnek örvend a gépkocsitulajdonosok körében. /mti/

--

bb 22. az emberi áldozatkészség szép példája : 3800 liter vért adtak a nógrádi donorok

a vid-fm/tné-ju ká la

1967. november 23.

még mintegy husz téritésmentes véradó nap szerepel a nógrád megyei vöröskereszt és a salgótarjáni, illetve balassagyarmati véradó alközpont idei programjában. az év eddig eltelt időszakában elért eredmények összesítésekor kiderült, hogy - az eredeti elképzeléseket messze felülmulva - máris 200 literrel több vért adtak a nógrádi donorok, mint amennyivel év végéig számoltak a véradó alközpontok. csaknem 11.700 véradó tanúsította az emberi áldozatkészség szép példáját: összesen 3.800 liter vért adtak téritésmentesen. /mti/

9.00 /Lm k

--
- 10 -

bb 16. szorosabb kapcsolat az oktatók és a hallgatók között - kétezerkét száz óra laboratóriumi gyakorlat

i fe hné-lm sr

1967. november 23.

a budapesti műszaki egyetem vegyészmérnöki karának nappali tagozatán 704, az estin 447 hallgató folytat tanulmányokat. a reform-tantervben az öt tanulmányi év alatt 5280 órából 3855 óra gyakorlati jellegű, közelebbről a következőképpen alakul a vegyészmérnökök tantervi órarendje; 39 százalék előadás, 61 százalék gyakorlat, ez utóbbin belül 2200 óra kifejezetten laboratóriumi foglalkozás. a közelmúltban megalakult kari nevelési munkaközösségeket azért hívták életre, hogy a jövőben még intenzívebbé tegyék az oktatók a hallgatók kapcsolatát. az oktatók különösen az első és a második évfolyamban igyekeznek a tanítás mellett a fiatalok nevelésére is gondot fordítani.

a karon négy éven át egységes a képzés - korábban csak három tanév volt egységes - és az ágazati képzés az ötödik tanulmányi évben történik. a kilencedik félévben az ágazati tárgyakat oktatják, a tizedik szemeszterben készítik a hallgatók oktatók irányításával a diplomatervet.

az oktatók az idén behatóan megvizsgálják, hogy a tanfolyamonként lépcsőzetesen megvalósított reformterv nem okoz-e különösebb megterhelést a hallgatóknak. amennyiben szükségesnek mutatkozik, úgy a tantárgyak metodikájában változtatást hajtanak végre.

a hagyományos „Lombik-kémia”, mellett - amelyre változatlanul szükség van az egyes tantárgyaknál - az oktatásban mind közelebb viszik a hallgatókat a gyakorlathoz, a vegyipar valóságos problémáihoz, hiszen minden új kémiai technológia megvalósítása laboratóriumban „Lombikban”, majd félévben kezdődik. a kar oktatói ezért igyekeztek korszerű műszeres vizsgálatokat is beiktatni a laboratóriumi gyakorlatokba. a kar nagy figyelmet szentel mind a hazai, mind a külföldi termelési gyakorlatoknak is, és az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy ezek az oktatásnak szerves részévé váltak. /mti/

--

9.20/szb

ke
- 11 -

bb 19. kevés a szakember a szövetkezeti erdőkben, állapította meg a népi ellenőrzés

a-vid kz/sk-Lm ká

1967. november 23.

százöt szakember részvételével folytatott vizsgálatot a vas megyei népi ellenőrzési bizottság a termelőszövetkezetek kezelésében levő erdőkben. mint a vizsgálat kiderítette, a városi közös gazdaságok 36 000 holdnyi erdejében mindössze hét szak-képzett erdész dolgozik, s emiatt sok a hozzá nem értésből eredő hiba. erre vezethető vissza többek között az is, hogy a szövetkezeti erdőkben 20 százalékkal alacsonyabb az ipari fa kihozatal, mint az állami erdőgazdaságoknál. nem kielégítő a telepítések, s általában az erdőművelés szakszerűsége sem. a népi ellenőrzési bizottság éppen ezért javasolta, hogy a megye szövetkezeti több szakembert alkalmazzanak, s ha más lehetőség nincs erre, maguk is járuljanak hozzá képzésükhöz. erre, mint hangsúlyozták, annál is inkább nagy szükség van, mivel több közös gazdaságban az erdő szolgáltatja a jövedelem tetemes részét. az „erdős” termelőszövetkezetek 70 százaléka szervezett már fafeldolgozó melléküzemágat, s ilyen módon például bajánsenyén négy év alatt megkétszereződött a munkaegység értéke. az erdők szakszerű telepítésének és művelésének biztosítása tehát ezen a vidéken a legkifizetődőbb beruházások közé tartozik. /mti/

bb 21. nádaratás a tiszántúlon

a-vid kz/sk-Lm ká

1967. november 23.

a hideg idő beköszöntével megkezdődött a nádaratás a tiszántúli halastavak, a tiszta és a körös holtágai, valamint a vidék más ingoványos, vízenyős területein. a nádgazdasági vállalat csongrádi feldolgozó üzeme az ideai termésből új cikkekkel is jelentkezik a piacon. préselt nádlemezéből összerakható garázsokat és szép kivitelű vikendházakat készítenek. a kis nyaraló-épületek hat, kilenc és tizenkét négyzetméter alapterületűek lesznek. a nagyobb méretűeket válaszfalakkal is elláthatják garázsok, s így két helyiséget alakíthatnak ki bennük. ugyancsak újdonság lesz a könnyen összeállítható és szállítható utcai elárúsító pavilon, amely iránt elsősorban a zöltség-gyümölcs termelő közös gazdaságok érdeklődnek. /mti/

9.15/Lm

- 13 -

bb 20. hordozható gázkályhák a borsodi lakásépítkezéseken

vid-szf/tné-ju ká la

1967. november 23.

a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói felkészültek a télre. miskolcon, ózdon, tiszaszederkényben és kazincbarcikán a félkész lakások szárítására a hagyományos szén és kokszt kályhák helyett higiénikusabb gázkályhákat használnak. a műszaki dolgozók igen ötletes, kevés anyagból összeállítható gázkályhákat szerkesztettek, amelyekből már 270-et szállítottak ki az építkezésekre. számítások szerint 5-6 ilyen kályhával egy lépcsőházat tökéletesen bemelegíthetnek és a munka befejeztével a gázegőkkel felszerelt „dobokat” oda vihetik át, ahol szükség van rájuk. a mozgatható gázkályhakkal - mivel a hőmérséklet borsodban reggelenként már nulla fok alatt van - a napokban kezdik meg a fűtést. /mti/

bb 23. mézizű drázsé a határban

a vid kz/sk-juká la

1967. november 23.

a hat közepén a keszthelyi agrártudományi főiskola kísérleti telepén új mezei egér-pusztító szer üzemi próbáját kezdték meg. a korábban használt, általában kukoricával kevert egérintő szereket a foglyok, a fűcímek, a nyulak és egyéb vadak is szívesen fogyasztották, s így néha tetemes károkat okoztak a vadállományban. a főiskola két munkatársa - zsoár kálmán docens és duduk vendel adjunktus - által készített új vegyszerből gyárt drázsékat paraffin tartalmú anyaggal vonták be. a bevonat megakadályozza, hogy a csapadék feloldja a mérget, s ami még fontosabb, a vadak kifejezetten „undorodnak” a műanyagoktól. az egerek viszont, különösen a zsírszegény és tavaszi, őszi időszakokban szívesen fogyasztják a paraffint.

a pusztító drázsé, a megelőző kísérletek tapasztalatai alapján, az egereket leginkább vonzó piros, sárga és zöld színben készült. izük is az egerek izléséhez igazodik: tökmag, méz és avasdió ízével, zamatával csábítja a „végzetes lakomára”, a mezei egereket. /mti/

9.30/ju

- 13 -

bb 24. gondos piackutatással alapozta meg jövő évi munkáját a tokodi üvegyár

a vid-szf/tén-lm ká

1967. november 23.

a tokodi üvegyárban, ahol hatvan fajta és ezen belül körülbelül 600 féle cikket gyártanak, már az év első felében megkezdtek a piackutatást, hogy alaposan felkészülhessenek a jövő esztendőre. Számbavették bel- és külföldi vevők igényeit, és azt, hogy ennek alapján melyik termékükből kell növelni, illetve csökkenteni a gyártást. növelik egyebek között az opálbura gyártását. öt opál műhely mellé saját erőből két újabbat szerveztek. az opálbura gyártására házilag átalakított félautomata gépet is munkába állítanak. így jövőre már teljesen ki tudják elégíteni az igényeket.

akadt azonban olyan termékük is, mint az ampullák gyártására szolgáló üvegcső, amelyből a kereslet korábbi helytelen felmérése miatt nemcsak felesleges kapacitással, hanem felesleges készlettel is rendelkeztek. a piackutatás során most bulgáriában találtak vevőt a teljes üvegcső termelésre. jövőre megkezdik az ólomüveg csövek gyártását is az egyesült izzó részére. ezzel üvegcsőhúzó berendezésük szabad kapacitását teljesen leköttették. a gondos piackutatással 1968 évi 150 millió forint értékű termékükre már gazdát találtak és meg is kezdték a szállítási szerződések kötését./mti/

bb 25. bezárta kapuit, felújításra szorul a soproni színház

a vid fm/sk-lm ká

1967. november 23.

a soproni petőfi színház, - amely nemrégén még nagyszerű hangversenyek, színházi előadások és egyéb műsorok színhelye volt, - bezárta kapuit. a nagymultu épület - az ország legrégebbi kőszínházának utóda - jelenlegi állapotában már nem alkalmas színházi előadások tartására. ezért a következő években hétmillió forintos költséggel felújítják, berendezését kicserélik. az épület homlokzatát nyolc méterrel előbbre hozzák, s így irodahelyiségekkel, ruhatárral, pénztárral és külön büfével bővül a színház.

sopron 1969-ben ünnepli állandó színháza fennállásának 200. évfordulóját. a jubileumra megszüpülve újra megnyitja kapuit a soproni petőfi színház./mti/

9.40/lm

11.8

-14-

bb 26. százméter hosszan lakóépület debrecenben

vid-szf/tné-ju ká la

1967. november 23.

ezer mázsa vasanyag és 900 köbméter beton felhasználásával elkészült debrecen legnagyobb lakóépületének alapja. a 40 millió forint költséggel épülő új lakóház hossza 100 méter, szélessége pedig 24 méter lesz. a hatemeletes lakóépületben 205 lakást rendeznek be. a ház a jövő év végére készül el./mti/

bb 27. megkezdődtek a téli munkák a szabolcs-szatmár megyei almáskertekben

vid kz/sk-ju ká la

1967. november 23.

szabolcs-szatmár megyében, a megszokottnál körülbelül egy hónappal korábban, megkezdtek az almáskertek téli ápolását. a tavaszi rügybontásig több mint ötmillió gyümölcsfát részesítenek kezelésben. emunka mintegy 3000 kertésznek és körülbelül 2000 nődolgozónak ad egészen a tavaszig rendszeres elfoglaltságot. sokhelyütt drótkerítéssel veszik körül a gyümölcsösöket. a tervek szerint a tél, illetve a havazás beálltáig több mint 10.000 méter dróthálót feszítenek betonoszlopokra az almáskertek köré. a fiatal gyümölcsfákat ugyancsak dróthálóval védik a rágcsálók, elsősorban a nyulak kártétele ellen./mti/

bb 28. fele költséggel készül a könnyűfémmű huzal inotán

a vid-szf/tné-ju ká la

1967. november 23.

a folyékony alumíniumból közvetlenül félkész terméket, huzalt készít az az olasz-francia gyártmányú automata berendezés, amelyet az inotai alumíniumkohóban állítottak munkába. a berendezés próbáztatása két hónapja tart. a mérnökök megbizonyosodtak róla, hogy az ország legkorszerűbb durva huzalműve minden tekintetben megfelel a várakozásnak. a berendezés, - amely jövőre éri el a legnagyobb, havi 1500 tonnás teljesítményét, egyelőre félerővel dolgozik. a rendkívül bonyolult berendezés vezérlését, kiszolgálását ugyanis előbb jól be kell gyakorolnia a kezelőszemélyzetnek. mindez azonban nem akadályozta, hogy a tervezettnél előbb futtassák fel a gépet a havi 750 tonnás teljesítményre. jelenleg is ezt a tempót tartják és már két műszakban termelnek.

/ folyt. köv. /

9.50/ju

11.8

-15-

bb 28. / fele költséggel.... 1. folyt. /-ju

elkészültek az első, részletes vegyelemzési jelentések is. az elektromos vezető képesség és a szilárdság tekintetében világszínvonalon áll az inotai durva huzal, amelyet a kábelgyárakban dolgoznak fel. előnynek tartják, hogy amíg a régebbi technológiával dolgozó, hasonló rendeltetésű üzemek mindössze 60 kilós sulyu huzaltekercset állíthattak elő, inotáról 1000-1500 kilós tekercsek kerülnek ki. a nagyobb tekercsek tovább tartanak a hengerműben, kevesebbszer kell a végeket összeheggeszteni, s ez a feldolgozásnál előnyt jelent. a gép ráadásul gazdaságosabban is termel. a számítások szerint a folyékony aluminiumból fele akkora költséggel készíthetnek durvahuzalt, mint a régi, sok tekintetben már nem gazdaságos technológiával. /mti/

--

bb 29. huszonhatezer mázsa gyümölcs a somogyi háztáji gazdaságokból

a vid kz/sk-ju ká la

1967. november 23.

somogy megye háztáji gazdaságai mellett, hogy tetemesen hozzájárultak a helyi ellátás javításához, az idén már több mint 26.000 mázsa, többségében exportképes gyümölcsöt adtak piacra. e mennyiség értékesítése jórészt azzal magyarázható, hogy az általános fogyasztási és értékesítési szövetkezetek javították a háztáji házikerti gyümölcsösök növényvédőszer ellátását, motoros és nagyszámu háti permetezőgépet bocsátottak a lakosság rendelkezésére. a fejlődést jól szemlélteti az az adat, amely szerint az idén kereken 60-szor annyi permetlét használtak fel a háztáji gyümölcsösök védelmére, mint például 1965-ben. a kedvező tapasztalatok láttán a fogyasztási és értékesítési szövetkezetek jövőre nemcsak a gyümölcsösöket, de a háztáji kertészeteket is patronálják. /mti/

ke

--

10.00/ju

11.00

-16-

bb 30. megnyílt a műanyagok mezőgazdasági alkalmazásáról rendezett olasz konferencia és kiállítás a technika házában

t tz/tk-lm -cz

1967. november 23.

csütörtökön reggel a technika házában megnyílt az a konferencia és kiállítás, amelyet az icti - a nemzetközi tudományos és műszaki együttműködést ápoló olasz intézet - rendezett a magyar agrártudományi egyesület és a magyar kémikusok egyesülete közreműködésével.

a háromnapos konferencián a budapestre érkezett olasz szakemberek 11 előadást tartanak a műanyagok mezőgazdasági alkalmazásáról. csütörtökön a műanyagok előállításának és feldolgozásának irányairól, valamint a műanyagszilókról és a hajtatónházak, atagutak műanyagborításáról hangzanak el előadások, pénteken pedig többek között azokat az olasz eredményeket ismertetik, amelyeket a műanyagoknak az öntözéses gazdálkodásban, a csatornák és árkok szigetelésében és a csomagolásban való felhasználása terén értek el. szombaton kerül sorra többek között az egyik legérdekesebb előadás, amelyben dr. o. bonfiglioli professzor ad képet a műanyagok felhasználásáról a jégeső elleni védekezésben. az olasz kutatók ugyanis leereszthető és felhuzható műanyaghálokkal védik a legértékesebb termékeket, gyümölcsfákat a jégveréstől. az eddigi kísérletek szerint ezek a függönyök néhány évre teljes védelmet nyújtanak a jég, sőt a dér és a hirtelen lehülés ellen is.

a konferenciával párhuzamosan rendezett kis kiállításon a mezőgazdaságban használható olasz műanyagtermékeket mutatják be a magyar szakembereknek, ugyancsak a technika házában naponta 10 és 18 óra között.

a megnyitó ünnepségen a konferencia és kiállítás jelentőségét dr. hardy gyula egyetemi tanár méltatta, majd l. barattieri di san pietro, olaszország budapesti nagykövete üdvözölte a megjelenteket. /mti/

9.50/lm

ke

- 17 -

11.00

bb 31. tudományos tanácskozás az állattenyésztés biometeorológiai kérdéseiről

t cs/tm-ju 1e cz

1967. november 23.

a magyar tudományos akadémia és a magyar meteorológiai társaság illetékes szakosztályai közös tudományos tanácskozást rendeztek csütörtökön a technika házában az állattenyésztés és tartás biometeorológiai kérdéseiről. dr. béll béla, a magyar meteorológiai társaság tiszelnöke megnyitójában hangsúlyozta, hogy a biometeorológia és bioklimatológia a humán egészségügyet, a növénytermesztést és az állattenyésztést egyaránt hatékonyan segítő fiatal tudományágak, amelyek fejlesztése különösen az utóbbi években gyorsult meg. első hazai kutatási eredményeit a most megnyílt tanácskozáson vitatják meg.

dr. szép iván egyetemi tanár az állattartási épületek mikroklíma-vizsgálataival kapcsolatban kifejtette, hogy hazánkban a szarvasmarha- és baromfi-tenyésztés, illetve tartás csupán zárt körülmények között gazdaságos. az utóbbi három évben folytatott nagyüzemi kísérletek szerint a zárt istállóban tartott tehének átlagos évi tejhozama 900 literrel haladta túl a hasonló termelőképességű tehénállomány szabad tartási viszonyok közötti átlagait. ezen kívül a zárt tartás mellett sokkal kevesebb a létfenntartáshoz szükséges takarmánymennyiség is. a beltérjes baromfitenyésztés szintén csupán zárt rendszerű tartás mellett lehet gazdaságos. a biometeorológiai és bioklimatológiai kísérletek azt bizonyítják, hogy az állatbetegségek zöme szoros összefüggésben van az időjárási viszonyokkal: télen gyakoribbak és súlyosabbak, több kárt okoznak, tavasztól ősziig pedig a hirtelen hidegbetörések okoznak megbetegedéseket és gyakran számottevő kiesést a termelésben. éppen ezért a világ tulnépesedési problémája sürgetően veti fel az iparszerű, beltérjes állattenyésztési, tartási módszerek kidolgozását, s ebben a biometeorológiai és a bioklimatológia szerepét.

a bevezető előadás után a szarvasmarha- és sertésistállók mikroklímáiról és légtechnikai vizsgálatairól, a tojástermelés és a hőmérséklet szoros összefüggéséről, valamint az állatkerti épületek mikroklíma viszonyairól tartottak beszámolót a szakma legjobb ismerői. /mti/

11.20/ju

-18-

bb 32. benzinbontó berendezéseket gyártanak pécsen dunántúli városok gázellátására

b vid-szf/tné-ju ká cz

1967. november 23.

az országos gázprogram gondoskodik azoknak a városoknak a gázellátásáról is, amelyek távol esnek az országos földgáz távvezetektől. ezeken a helyeken benzinbontókat építenek és a benzinbontásból keletkező gázt adják a háztartásoknak, valamint az üzemeknek.

a benzinbontással kapcsolatos alapkutatással pécsen a dél-dunántúli gázgyártó és szolgáltató vállalat foglalkozik. e célból épített berendezései egyúttal a város ellátásához is hozzájárulnak. tavaly öt egységből álló ideiglenes levegős benzinbontót állítottak fel pécsen, amely a gyakorlatban bevált. ez év tavaszán kísérleti jellegű félüzemi, vizgőzös benzinbontóval kezdték meg a termelést. a kísérletek - az időközben szerzett tapasztalatok birtokában - lehetőséget adtak a vállalatnak profilbővítésre. ezentúl az újfajta benzinbontó berendezések gyártásával is foglalkozik.

a pécsiek hasonló berendezéseket gyártanak az ország más városai részére is. elsőként a szombathelyi gázműnek készítettek négy egységből álló levegős benzinbontót, amelyet már felszereltek. a következő megbízatás sopron gázellátása benzinbontó berendezéssel.

a levegős és vizgőzös benzinbontók egyszerűbbek a hasonló külföldi berendezéseknél éppen ezért rövid idő alatt elkészíthetők. /mti/

bb 33. félvezetők az erőáramu iparban

k tz/hné-ju 1e cz

1967. november 23.

a félvezetők csak néhány éve törték be nálunk az erőáramu ipar területére. éppen ezért alkalmazásuk összes lehetőségét ma még elektromos szakembereink sem ismerik kivétel nélkül. a már tisztázott és a még megoldandó kérdések áttekintésére november 28 és 30 között háromnapos konferenciát rendez a technika házában a magyar elektrotechnikai egyesület. a konferenciára eddig több mint 400 szakember jelentette be részvételét. /mti/

12.25/ju

-19-

de 1332

bb 31. tudományos tanácskozás az állattenyésztés biometeorológiai kérdéseiről

t cs/tm-ju 1e cz

1967. november 23.

a magyar tudományos akadémia és a magyar meteorológiai társaság illetékes szakosztályai közös tudományos tanácskozást rendeztek csütörtökön a technika házában az állattenyésztés és tartás biometeorológiai kérdéseiről. dr. béll béla, a magyar meteorológiai társaság tiszelnöke megnyitójában hangsúlyozta, hogy a biometeorológia és bioklimatológia a humán egészségügyet, a növénytermesztést és az állattenyésztést egyaránt hatékonyan segítő fiatal tudományágak, amelyek fejlesztése különösen az utóbbi években gyorsult meg. első hazai kutatási eredményeit a most megnyitott tanácskozáson vitatják meg.

dr. szép iván egyetemi tanár az állattartási épületek mikroklíma-vizsgálataival kapcsolatban kifejtette, hogy hazánkban a szarvasmarha- és baromfi-tenyésztés, illetve tartás csupán zárt körülmények között gazdaságos. az utóbbi három évben folytatott nagyüzemi kísérletek szerint a zárt istállóban tartott tehének átlagos évi tejhozama 900 literrel haladta túl a hasonló termelőképességű tehénállomány szabadtartási viszonyok közötti átlagait. ezen kívül a zárt tartás mellett sokkal kevesebb a létfenntartáshoz szükséges takarmánymennyiség is. a belterjes baromfitenyésztés szintén csupán zárt rendszerű tartás mellett lehet gazdaságos. a biometeorológiai és bioklimatológiai kísérletek azt bizonyítják, hogy az állatbetegségek zöme szoros összefüggésben van az időjárási viszonyokkal: télen gyakoribbak és súlyosabbak, több kárt okoznak, tavasztól őszig pedig a hirtelen hidegbetörések okoznak megbetegedéseket és gyakran számottevő kiesést a termelésben. éppen ezért a világ tulnépesedési problémája sürgetően veti fel az iparszerű, belterjes állattenyésztési, tartási módszerek kidolgozását, s ebben a biometeorológiai és a bioklimatológia szerepét.

a bevezető előadás után a szarvasmarha- és sertésistálló mikroklímatológiai és légtechnikai vizsgálatairól, a tojás-termelés és a hőmérséklet szoros összefüggéséről, valamint az állatkerti épületek mikroklíma viszonyairól tartottak beszámolót a szakma legjobb ismerői. /mti/

11.20/ju

-18-

bb 32. benzinbontó berendezéseket gyártanak pécssett dunántúli városok gázellátására

b vid-szf/tné-ju ká cz

1967. november 23.

az országos gázprogram gondoskodik azoknak a városoknak a gázellátásáról is, amelyek távol esnek az országos földgáz távvezetékktől. ezeken a helyeken benzinbontókat építenek és a benzinbontásból keletkező gázt adják a háztartásoknak, valamint az üzemeknek.

a benzinbontással kapcsolatos alapkutatóval pécssett a déldunántúli gázgyártó és szolgáltató vállalat foglalkozik. e célból épített berendezései egyúttal a város ellátásához is hozzájárulnak. tavaly öt egységből álló ideiglenes levegős benzinbontót állítottak fel pécssett, amely a gyakorlatban bevált. ez év tavaszán kísérleti jellegű félüzemű, vizgőzös benzinbontóval kezdték meg a termelést. a kísérletek - az időközben szerzett tapasztalatok birtokában - lehetőséget adtak a vállalatnak profitbővítésre. ezentúl az újfajta benzinbontó berendezések gyártásával is foglalkozik.

a pécsiek hasonló berendezéseket gyártanak az ország más városai részére is. elsőként a szombathelyi gázműnek készítettek négy egységből álló levegős benzinbontót, amelyet már felszereltek. a következő megbízatás sopron gázellátása benzinbontó berendezéssel.

a levegős és vizgőzös benzinbontók egyszerűbbek a hasonló külföldi berendezéseknél éppen ezért rövid idő alatt elkészíthetők. /mti/

bb 33. félvezetők az erőáramu iparban

k tz/hné-ju 1e cz

1967. november 23.

a félvezetők csak néhány éve törték be nálunk az erőáramu ipar területére. éppen ezért alkalmazásuk összes lehetőségeit ma még elektromos szakembereink sem ismerik kivétel nélkül. a már tisztázott és a még megoldandó kérdések áttekintésére november 28 és 30 között háromnapos konferenciát rendez a technika házában a magyar elektrotechnikai egyesület. a konferenciára eddig több mint 400 szakember jelentette be részvételét. /mti/

12.25/ju

-19-

de 1332

bb 35. időjárásjelentés

tr-ju

1967. november 23.

a meteorológiai intézet jelenti november 23-án, csütörtökön délelőtt:

szeles idő

európa északi része felől a szovjetunió európai területének nyugati, valamint lengyelország és a kárpát medence keleti felén keresztül egymást követő hullámokban enyhe, majd hideg levegő áramlik dél-délkelet felé. hatására az említett területeken többfelé erős, néhány helyen viharos északnyugati, északi szél fúj, futó esők, hózáporok vannak, ezzel szemben szárazföldünk nyugati felén tovább tart a csendes, általában derült, a reggeli és délelőtti órákban helyenként párák, ködös idő. hazánk fölött szerdán időnként megnövekedett a felhőzet, csapadék azonban sehol sem hullott. a hőmérséklet napközben általában 5-9, északkeleten csak 1-5 fokig emelkedett. mára virradó éjszaka szeszélyes területi eloszlásban plusz 2-minusz 6 fokig hűlt le a levegő. a hajnali órákban többfelé, főleg az ország középső részein megélnékülő északnyugati, északi szelet ma délelőtti néhány helyen viharos szelek kísérték. 11 órakor a tiszántulon borult ég mellett csak minusz 1-plusz 2 fokos hőmérsékletet mértek. az ország többi részén sütött a nap, és plusz 3-plusz 6 fokig melegedett fel a levegő.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 3,6 fok volt, a sokévi átlagnál 0,1 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 milliméter, gyengén emelkedik.

várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások, főleg keleten futó esőkkel, hózáporokkal. többfelé élénk, néhány helyen átmenetileg erős észak-nyugati, északi szél. az éjszakai lehülés gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 2-plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken általában 5-10 fok között, keleten helyenként néhány fokkal 5 fok alatt.

a duna vízállása budapestnél 157 cm. /mti/

12.45/ju

-20-

de 1404

bb 34. újabb magyar gyógyszereket törzskönyveznek ausztriában - a magyar és az osztrák gyógyszeripar együttműködése

i sz/lk-lm 1e

1967. november 23.

a magyar gyógyszerek, illetve gyógyszeralapanyagok hagyományos vásárlói közé tartoznak az osztrák cégek, amelyekkel már a háború előtt is szoros kapcsolatot tartott a richter és a chinoin-gyár. az utóbbi az osztrákokkal közös céget is hozott létre. az együttműködés a háború után is folytatódott, ausztria a magyar gyógyszerek, a klasszikus gyógyszeralapanyagok, az alkaloidok, a morfin-féleségek és az új készítmények egyik legnagyobb vevője.

a magyar gyógyszergyárak és a termékeiket exportáló vállalat, a medimpex több osztrák üzemmel, köztük mint a legnagyobb, a stickstoff werke-vel kötött megállapodást arra, hogy ausztriában magyar alapanyagok felhasználásával, magyar licencek alapján gyárthassanak több gyógyszert. az eredeti magyar gyógyszerkészítményekből ily módon eddig tíz félét hoztak forgalomba ausztriában és további hat gyártmány bevezetését most készítik elő. a bécsi egészségügyi szervek a közelmúltban törzskönyvezték például a myelobromolt és törzskönyvezésének befejezése után a tavasszal várhatóan forgalomba kerül ausztriában a degranol és a frenolon is. az osztrák klinikák természetesen kipróbálják a magyar készítményeket, mielőtt egy-egy gyártmány bevezetését engedélyezik. a bécsi orvostudományi társaság lapjában nemrégiben publikálták az ottani tapasztalatokat és megemlékeztek azokat az eredményeket, amelyeket a magyar orvosok szereztek ugyanazoknak a gyógyszereknek a terápiás alkalmazásával.

a magyar licencek vásárlásában és felhasználásában érdekelt osztrák cégek és a budapesti gyárak gyógyszervegyészei között az utóbbi időben szoros munkakapcsolat alakult ki. a miszaki együttműködés és tapasztalatcsere igen intenzív. az osztrák vegyészek, különösen a linzi gyár szakemberei rendszeresen ellátogatnak budapestre a chinoin, a kőbányai és az egyesült gyógyszergyárba. tanulmányozzák a legújabb technológiákat, tudományos módszereket, analitikai eljárásokat, s ugyanígy a magyar gyárak képviselői is gyakorta felkeresik osztrák kollegáikat, vagyis a magyar gyárakkal együttműködő osztrák üzemeket./mti/

13.16/Lm

- 21 -

de

1404

bb 36. közlekedési balesetek

i fe/lk-ju sr cz

1967. november 23.

Jánoshalmán a helyi termelőszövetkezet tehergépkocsijának rakterületén - a figyelmeztetés ellenére - állva utazott faddi benedek 34 éves tsz-tag. a gépkocsi menet közben megbillent, faddi az autóról leesett, s olyan súlyosan megsérült, hogy az orvoshoz szállítás közben meghalt.

Budapesten, a xxii. kerületben a Rózsa Richard utca 4. számú ház előtt szabálytalan helyen ment át az uttesten Márton Julianna 60 éves takarító és egy 4-es villamos elütötte. súlyos sérüléssel szállították kórházba.

A vii. kerületben a Thököly ut 25. számú ház előtt egy motorkerékpár elütötte Komornyi Julianna 23 éves várandós, akit súlyos sérüléssel szállították kórházba.

A xiv. kerületben a Széchenyi-fürdő mögött egy tehergépkocsi elütötte Lein Mihály 71 éves nyugdíjast, aki életveszélyesen megsérült. /mti/

bb 37. vevőközelben a pamutnyomóipari vállalat - megnyitott pécsi mintaboltja

i sz/j-ju ie cz

1967. november 23.

A pamutnyomóipari vállalat, amely a hazánkban forgalomba kerülő nyomottminta textilanyagok többségét adja, közvetlenül és gyorsan tudomást akar szerezni a vevők igényeiről, s arról: hogyan vélekednek készítményeiről. ezért a vállalat vezetői úgy határoztak, hogy néhány nagyvárosban a kiskereskedelmi hálózatán belül mintaboltot rendeznek be. első ilyen mintaboltjuk e héten pécsen nyílt meg, a kiskereskedelem kezelésében, ebben az üzletben és a többi ezután nyíló mintaboltban hozzák majd leghamarabb forgalomba a vállalat új készítményeit.

/ folyt. köv./

-22-

13.20/Lm

be 1404

bb 37. / vevőközelben... 1. folyt. /-ju

Vég László, a pamutnyomóipari vállalat vezérigazgatója az első mintabolt megnyitásával kapcsolatban elmondotta: a vállalat anélkül, hogy saját kezelésű üzletekkel rendelkezne, ,, vevőközelbe,, kíván kerülni. ilyen mintaboltok nyitásával meggyorsítják az új termékek útját, forgalomba hozásának idejét, és így közvetlenül, hamarosan értesülhetnek a vásárlók jelzéseiről. a pécsi mintaboltot, amely jó piackutató lehetőségeket is kínál, folyamatosan ellátják a pamutnyomóipari vállalat valamennyi gyártmányával, megtalálható majd az üzletben minden bel- vagy külföldi megrendelésre készülő minta pamut- és selyemszövet. /mti/

--

bb 38. bisztró épül a 4-es számú műút mentén

vid szf/tné-ju cz

1967. november 23.

A nagy nemzetközi forgalmat lebonyolító 4-es számú műút mentén, kenderes területén, városi színvonalú bisztró építését kezdték meg a helyi tanács és az fmsz közös vállkozásában. a bisztró meleg és hideg ételeket, tejtermékeket, gyümölcsöt, süteményt, presszókávé, hűsítő italokat árúsít majd. kert-helyiség, terasz is tartozik majd hozzá. az országuti bisztrót jövő év elején adják át rendeltetésének. /mti/

--

bb 39. létszámcsökkentés helyett a munkaerő ésszerűbb felhasználása - tájékoztató a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának üléséről

t h1/gg-ju sr c z

1967. november 23.

A budapesti munkaerőhelyzet jövő évben várható alakulásával foglalkozott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága - tájékoztatták csütörtökön az újságírókat a városházán. a statisztikákból megállapítható, hogy jelenleg a munkaképes budapesti lakosság 93,3 százaléka dolgozik, ami mintegy 7 százalékkal meghaladja a korábbi évek foglalkoztatási szintjét.

/ folyt. köv./

13.43/ju

be 1404

-23-

bb 39. / Létszámcsökkentés helyett... 1. folyt. /-ju

ez kétségtelenül kedvező jelenség, azonban problémák is adódnak. például a munkaerő szükséglet évről-évre növekszik, a hiány azonban főleg a munkás állománycsoportban mutatkozik, ezen belül is csaknem 80 százalékban férfi munkavállalókat keresnek. különösen nehezíti a helyzetet a vidékiek munkavállalásának csökkenése, ugyanis egyes munkakörök betöltése - főleg nehezebb szakmákban - már évek óta csak vidéki lakosokkal oldható meg, egyébként az állástkeresők 15,3 százaléka szakmunkás, 76,2 százaléka szakképzetlen, jó részük csak könnyű fizikai munkát hajlandó elvállalni, a fennmaradó 8,5 pedig kifejezetten a szellemi munkához ragaszkodik.

a jelentés szerint a főváros népessége az 1966 január elsején 1,951,500 főről január elsejére várhatóan 1,979.600-ra növekszik. ennek legfőbb tényezője az ugynevezett vándorlási nyereség. ismeretes, hogy jelenleg a halálozások száma budapestben meghaladja az élveszületések arányát, de ezt a folyamatot kiegyenlíti a be- és elköltözők pozitív egyenlege. budapesti munkaerő helyzete továbbra sem nélkülözheti a vidékről történő feláramlást, azonban arra kell törekedni - hangsúlyozzák a tanácsnál, - hogy ez ne gátolja a budapesti lakosság egyes, nehezen elhelyezhető rétegeinek munkába állítását, a vándorlási nyereség egyébként 1966-ban 17.000 fő volt, a tapasztalatok szerint azonban 1960 óta csökkenő irányzatú. a főváros munkaerő forrásának mintegy 12,5 százaléka naponta bejáró dolgozó, az iparban és az építőiparban foglalkoztatott munkásokénál ez az arány 22 százalék.

a harmadik ötéves terv fővárosi viszonylatban a foglalkoztatás kismértékű növekedését irányozza elő, ez az 1966-68-as évekre 23.800 főt jelent, ennek megfelelően a végző szakmunkások elhelyezése nem okoz gondot, azonban a különböző műszereszek egy részének munkába állítása, az eddigi évek tapasztalatai szerint, 1968-ban is az év végéig elhúzódhat.

/ folyt. köv. /

14.00/ju

-24-

de 14.02

bb 39. / Létszámcsökkentés helyett ... 2. folyt. /-lm

a tovább nem tanuló, általános iskolát végzett fiatalok száma lényegesen nem emelkedik, a közismert demográfiai csúcs 1968-ban elsősorban nem a munkaerő gazdálkodásban, hanem az iskolázásnál jelent majd problémát. elhelyezésük a jelek szerint biztosítható majd, s az érettségizettek foglalkoztatása is megoldható a termelés területén, de az adminisztratív munkahely a jövő évben sem lesz elegendő.

a budapesten mintegy 150 jelentősebb üzemben, vállalatnál végzett tájékozódás tapasztalatai alátámasztják azt a megállapítást - , említették meg a tájékoztatón, - hogy a korábbi aggályokkal szemben a gazdaságirányítási rendszer reformja alapvető foglalkoztatási problémákat nem okoz. a vállalatok létszámcsökkentésre nem készülnek, inkább a munkaerő ésszerűbb felhasználására törekuszenek. biztosítani akarják a szükséges szakmunkás létszámot, növelni kívánják a szakmunkások bérszínvonalát, különösen a munkaerőhiánnyal küzdő szakmákban, hogy a következő évek iskolázási tervét mindenképpen teljesíteni tudják.

a munkaügyi szervek megvizsgálták a január elsején hatályba lépő intézkedések várható hatását is. az új munkajogi szabályozás következtében előreláthatólag időlegesen megnövekszik a munkaerő forgalom, mert a munkaerő áramlása kevesebb akadályba ütközik a munkaidő csökkentését a vállalatoknak elsősorban önerőből, a termelés csökkenése és a létszám bővítése nélkül kell majd megoldaniuk. a gyermekgondozási segély újabb munkalehetőséget teremt a nők számára, azonban olyan iparágakban, mint a textilipar, a ruházati ipar, esetleg tovább is munkaerő problémák lesznek majd. a felmérések szerint az 1967 január elseje után szült, illetőleg jelenleg terhes anyák mintegy 60 százaléka igényli a segélyt, és a vállalatok az igénylők 90 százalékát kívánják új munkaerővel pótolni.

a csökkent munkaképességük helyzetének rendezésével kapcsolatos intézkedések végrehajtásánál ellenőrzik az illetékes szervek a vállalatoknál készülő munkakörjegyzékek összeállítását, s elősegítik olyan tanfolyamok szervezését és lebonyolítását, amelyek lehetővé teszik a csökkent munkaképességük megfelelő foglalkoztatását.

/folyt.köv./

14.02/lm

- 25 -

de 14.02

bb 39. / Létszámcsökkentés helyett... 1. folyt. /-ju

ez kétségtelenül kedvező jelenség, azonban problémák is adódnak, például a munkaerő szükséglet évről-évre növekszik, a hiány azonban főleg a munkás állománycsoportban mutatkozik, ezen belül is csaknem 80 százalékban férfi munkavállalókat keresnek. Különösen nehezíti a helyzetet a vidékiek munkavállalásának csökkenése, ugyanis egyes munkakörök betöltése - főleg nehezebb szakmákban - már évek óta csak vidéki lakosokkal oldható meg, egyébként az állástkeresők 15,3 százaléka szakmunkás, 76,2 százaléka szakképzetlen, jórészt csak könnyű fizikai munkát hajlandó elvállalni, a fennmaradó 8,5 pedig kifejezetten a szellemi munkához ragaszkodik.

a jelentés szerint a főváros népessége az 1966 január elsejei 1,951,500 főről január elsejére várhatóan 1,979.600-ra növekszik. ennek legfőbb tényezője az ugynevezett vándorlási nyereség. ismeretes, hogy jelenleg a halálozások száma budapestben meghaladja az élveszületések arányát, de ezt a folyamatot kiegyenlíti a be- és elköltözők pozitív egyenlege. budapesti munkaerő helyzete továbbra sem nélkülözheti a vidékről történő feláramlást, azonban arra kell törekedni - hangsúlyozzák a tanácsnál, - hogy ez ne gátolja a budapesti lakosság egyes, nehezen elhelyezhető rétegeinek munkába állítását. a vándorlási nyereség egyébként 1966-ban 17.000 fő volt, a tapasztalatok szerint azonban 1960 óta csökkenő irányzatú. a főváros munkaerő forrásának mintegy 12,5 százaléka naponta bejáró dolgozó, az iparban és az építőiparban foglalkoztatott munkásokénál ez az arány 22 százalék.

a harmadik ötéves terv fővárosi viszonylatban a foglalkoztatás kismértékű növekedését irányozza elő, ez az 1966-68-as évekre 23.800 főt jelent. ennek megfelelően a végző szakmunkások elhelyezése nem okoz gondot, azonban a különböző műszerészek egy részének munkába állítása, az eddigi évek tapasztalatai szerint, 1968-ban is az év végéig elhúzódhat.

/ folyt. köv./

14.00/ju

-24-

de 14.02

bb 39. /Létszámcsökkentés helyett ... 2. folyt./-lm

a tovább nem tanuló, általános iskolát végzett fiatalok száma lényegesen nem emelkedik. a közismert demográfiai csúcs 1968-ban elsősorban nem a munkaerő gazdálkodásban, hanem az iskolázásnál jelent majd problémát. elhelyezésük a jelek szerint biztosítható majd, s az érettségizettek foglalkoztatása is megoldható a termelés területén, de az adminisztratív munkahely a jövő évben sem lesz elegendő.

a budapesten mintegy 150 jelentősebb üzemben, vállalatnál végzett tájékozódás tapasztalatai alátámasztják azt a megállapítást - , említették meg a tájékoztatón, - hogy a korábbi aggályokkal szemben a gazdaságirányítási rendszer reformja alapvető foglalkoztatási problémákat nem okoz. a vállalatok létszámcsökkentésre nem készülnek, inkább a munkaerő ésszerűbb felhasználására törekuszenek. biztosítani akarják a szükséges szakmunkás létszámot, növelni kívánják a szakmunkások bérszínvonalát, különösen a munkaerőhiánnyal küzdő szakmákban, hogy a következő évek iskolázási tervét mindenképpen teljesíteni tudják.

a munkaügyi szervek megvizsgálták a január elsején hatályba lépő intézkedések várható hatásait is. az új munkajogi szabályozás következtében előreláthatólag időlegesen megnövekszik a munkaerő forgalom, mert a munkaerő áramlása kevesebb akadályba ütközik a munkaidő csökkentését a vállalatoknak elsősorban önerőből, a termelés csökkenése és a létszám bővítése nélkül kell majd megoldaniuk. a gyermekgondozási segély újabb munkalehetőséget teremt a nők számára, azonban olyan iparágakban, mint a textilipar, a ruházati ipar, esetleg tovább is munkaerő problémák lesznek majd. a felmérések szerint az 1967 január elseje után szült, illetőleg jelenleg terhes anyák mintegy 60 százaléka igényli a segélyt, és a vállalatok az igénylők 90 százalékát kívánják új munkaerővel pótolni.

a csökkent munkaképességük helyzetének rendezésével kapcsolatos intézkedések végrehajtásánál ellenőrzik az illetékes szervek a vállalatoknál készülő munkakörjegyzékek összeállítását, s elősegítik olyan tanfolyamok szervezését és lebonyolítását, amelyek lehetővé teszik a csökkent munkaképességük megfelelő foglalkoztatását.

/folyt.köv./

14.02/lm

- 25 -

de 14.02

bb 39. /Létszámcsökkentés helyett ... 3. folyt./-Lm

megtárgyalta a végrehajtó bizottság a jános kórháznál bevezetett szervezési kísérlet tapasztalatait. a négy észak-budai kerület gyógyító-megelőző intézményeit két évvel ezelőtt szakmai irányítás, felügyelet és ellenőrzés szempontjából a jános kórház, mint területi vezető kórház hatáskörébe utalták. az új módszer - amint arról dr. bartha ferenc, fővárosi vezető főorvosa beszámolt - beváltotta a hozzá fűzött reményeket és az ott szerzett tapasztalatok alapján kidolgozták a budapesti egészségügy irányításának reformjával és a gazdálkodással kapcsolatos javaslatokat. össze akarják például vonni azokat az intézményeket, amelyeknek nagysága legfeljebb egy kórházi osztálynak felel meg, s önállóságuk fenntartása szakmailag célszerűtlen, gazdaságilag pedig kevésbé előnyös. előkészítették a 2. kerülethez tartozó kisebb egészségügyi intézményeknek a jános kórházhoz csatolását. ugyanis a 102 ágyas széher uti kórház a kerületi igényeket csak részben elégíti ki, a 72 ágyas józsef attila kórház és a 100 ágyas pesthidegkuti kórház pedig fővárosi feladatokat lát el.

a közúti forgalomirányító jelzőberendezések gyártásával is foglalkozott a végrehajtó bizottság. 1968 második felében elkészítik a főváros komplex forgalomirányítási tervét, amely magában foglalja az évente építendő jelzőlámpák számát, helyét, a fejlesztés feladatait. az említett célokra négy millió forint beruházási keret áll rendelkezésre, ebből a jövő év második felében tíz újabb helyen építenek közúti jelzőlámpát.

végezetül a legközelebbi tanácsülés előkészítésével foglalkozott a végrehajtó bizottság. a fővárosi tanácsstagok plénumát december 15-én, reggel 9 órára hívják össze az újvárosi dísztermében. a tanácsülés napirendjének egyik fő pontja: fővárosi tanács szerepe és feladatai a gazdaságirányítás új rendszerében. megtárgyalják továbbá a fővárosi tanács és a végrehajtó bizottság 1968 első félévi munkatervét, valamint a fővárosi népi ellenőrzési bizottság 1968 első félévi programját. /mti/

14.06/Lm

- 26 -

el 16.-7

bb 40. internacionalista vendégeink a párttörténeti intézetben

t vt/lk-ju sr cz

1967. november 23.

a szovjetunióból érkezett házáinkból elszármazott internacionalisták csütörtökön ellátogattak az mszmp központi bizottságának párttörténeti intézetébe. a kedves vendégeket - a munkatársak és a vezetőség nevében - bakó ágnes igazgatóhelyettes köszöntötte.

- nagyon büszkék vagyunk arra, hogy magyar internacionalisták is harcoltak annakidején a világ első szocialista államának létrejöttéért - mondotta egyebek közt, majd hozzátette: ezt az alkalmat is megragadjuk, hogy az önök személyében üdvözljük mindazokat a honfitársainkat, akik ugyancsak részesei voltak a történelmi jelentőségű harcoknak, a szovjetunióban élnek, most azonban nem jöhettek el.

milei györgy, az archívum helyettes vezetője tájékoztatta a vendégeket arról, milyen eredményeket ért el az intézet eddig a magyar internacionalisták tevékenységével kapcsolatos kutató munkában.

a tájékoztatót követően a veteránok: kalimár józsef, szenyéri mihály, obornyik istván, gorszkij vilmos, bálint jános, bóc károly, durmics mihály és fónad imre sorra elmondották a nagy októberi szocialista forradalomhoz, a proletárháború időszakához, a szovjet hatalom születéséhez fűződő emlékeiket, élményeiket. az internacionalisták visszaemlékezésekkel, hasznos szolgálatot tettek a párttörténeti intézetnek, hiszen újabb gazdag tényanyaggal gyarapították az archívum gyűjteményét.

a látogatás befejezéseként a vendégek megtekintették a tiszteletükre rendezett alkalmi kiállítást, amely a magyar internacionalistákról szóló hazai kiadványokat mutatja be. /mti/

--

bb 41. elhunyt horváth zoltán,

gg-ju sr cz

1967. november 23.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. hamvasztás előtti bucsuztatása november 25-én, szombaton 1/2 12 órakor lesz a farkasróni temetőben. az mszmp v. kerületi bizottsága, a magyar partizán szövetség, a belkereskedelmi minisztérium saját halottjának tekinti. /mti/

--

14.20/ju

-27-

el 16.-7

bb 42. dr. markója Imre,

hné-ju sz

1967. november 23.

az igazságügyminiszter első helyettese csütörtökön fogadta a hazánkban tartozkodó szíriai jogászküldöttséget. /mti/

bb 46. jubileumi nőgyűlés kisterenyén

1 fe/j-ju sr cz

1967. november 23.

1917 november 25-én tartották kisterenyén az első nőgyűlést. a félévszázados évfordulóról szombaton nagygyűlésen emlékeztek meg. a találkozón néhányan megjelentek azok közül, akik az első nőgyűlést szervezték. az ünnepi beszédet erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsa elnöke tartotta. /mti/

bb 47. kőmives Istvánnak,

tr-ju sr

1967. november 23.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága elnökhelyettesének vezetésével tanácsi küldöttség utazott stockholmba, hogy november 24-én a budapest című kiállítás ünnepélyes megnyitáson résztvegyen. /mti/

bb 45. francia nőküldöttek a muosz-ban

t fe/tr-ju sr cz

1967. november 23.

denise breton, a „heures claires” című lap főszerkesztője, a francia nőszövetség alelnöke és jacqueline gelly, a szövetség főtitkár-helyettese - a nőtanács vendégei - csütörtökön a magyar sajtó házába látogattak. a francia vendégek és magyar újságíróknak barátságosan hosszán elbeszélgettek. /mti/

14.50/ju

-28-

le 16-7

bb. 43. képzőművészek, művész-tanárok konferenciája az esztétikai nevelésről

t tf/tr/sr/gy/cz

1967. november 23.

csütörtökön a fészkek művész klubban - a képzőművészek szövetsége és szakszervezete rendezésében - kétnapos konferencia kezdődött „társadalmunk képzőművészeti, esztétikai műveltsége” címmel. somogyi józsef kossuth-díjas szobrászművész, főiskolai tanár, a magyar képzőművészek szövetségének elnöke nyitotta meg a tanácskozást, amelyen a mintegy 200 képzőművész és művész-pedagógus résztvevő között ott volt molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes is.

bevezetőjében somogyi józsef hangsúlyozta a művészeti nevelésben még sokat kell tenni azért, hogy a fiatalokban optimális képzőművészeti érzék alakuljon ki, mert a sokat emlegetett általános műveltségnek a vizuális kultúráltság is egyik fontos eleme - kellene, hogy legyen. a tapasztalat azt mutatja, hogy a barátkozás a művészetekkel nem idegen dolog az iskolás korúak körében - bizonyítja ezt, hogy egyre nagyobb kultusza van a gyermekművészetnek, egyre-másra rendeznek kiállításokat is tehetséges ifjak, meg kevésbé tehetségesek - de élményeiket képi formában ösztönösen kifejezni akarók - munkáiból. ezekben a hetekben látható ilyen országos kiállítás az iparművészeti múzeumban. a holnap sokoldalúan képzett emberének kár lenne önmagát megfosztania - objektív okok miatt - a művészetek, a rajzok, a festmények, a szobrok nyújtotta nemes élményektől. a barátkozást a műalkotásokkal az iskolás korban ajánlatos lenne intenzíve tenni.

három előadás hangzott el a konferencia csütörtök délelőtti ülésén. balogh jeno festőművész, a képzőművészeti főiskola pedagógiai tanszékének vezetője arról beszélt, hogy a művészeti nevelés jóvoltából - meg a későbbi művelzetek hatására - teljesebbé válik az ember egyénisége, bővül látóköre, ezzel növekszik emberi értéke is. bánszky pál a népművelési intézetnek egyik széleskörű társadalmi vizsgálódása eredményeiről számolt be. elmondta, hogy - kérdőíves interjú formában - mintegy három-ezer embertől kérdezték meg a többi között azt, hogy melyik képzőművészeti műfajt kedveli leginkább. kiderült, hogy első helyen az alkalmazott iparművészet áll, mert az ipari formatervezésnek gyakorlati haszna is van, szinte „simogatja”, az ösztönös szépérzék egy-egy modern formájú termék, legyen az akár gépkocsi, akár kávéfőző-gép, villanyvasaló vagy modern bútor, textilja.

/folyt. köv./
16.00/gy

- 29 -

le 17-7

bb. 43. /képzőművészek..... 1. folyt./ gy

a felmérés egyik másik tanulsága, hogy az emberek nagyobb hányada a művészeti stílusok megértésében és megszeretésében a poszt-impresszionizmusig, cézanne, van gogh, gauguin alkotásaiig jutott el, noha azóta már sokat fejlődött a képzőművészet. xantus gyula főiskolai festőművész-tanár a vizuális nevelés egyik ujkeletű és igen fontos „műfajának”, nevezte előadásában a televíziót.

a konferencia délután az elhangzottak vitájával folytatódott, majd pénteken kerül sor a véleménycsere tanulságainak összegezésére. a mérleget tamás ervin, a képzőművészek szövetségének főtitkára vonja meg./mti/

bb. 44. ernst barlach és kathe /umlauttal/ kollwitz kiállítása

t tf/lk/sr/gy/cz

1967. november 23.

csütörtökön mutatták be az újságíróknak a szépművészeti muzeumban a szombat délben nyíló új kiállítást: ernst barlach és kathe /umlauttal/ kollwitz közös tárlatát. a rendezésben a muzeummal együtt részt vett az ndk művelődésügyi minisztériuma és a budapesti kulturális kapcsolatok intézete. az anyagot német muzeumok és közgyűjtemények múkincseiből válogatták és a márványcsarnokban láthatja majd a közönség. a német expresszionizmus két kiemelkedő egyéniségének munkásságáról mintegy 150 alkotás, grafika, rajz és szobor ad áttekintést./mti/

bb. 50. befejeződött az aszuszedés - megkezdték a feldolgozást tokahegyalján

a vid-kz/sk/ká/gy/cz

1967. november 23.

a szünet után az aszuszemek szedése is befejeződött tokahegyalján. utoljára a szőlészeti kutató intézet szarvas-dűlőjében szedték le a csaknem teljesen megaszusodott fürtöket. a kutató intézet az utóbbi két évtized legjobb aszustermését takarította be: 140 holdas területéről 250 mázsát szedtek. hasonlóképpen kiváló volt az aszustermés a tokahegyaljai állami gazdaság egyes tábláin is. a gazdaság aszustermése megközelítette a 750 mázsát.

/folyt. köv./
16.15/gy

- 30 -

ll

17.-7

bb. 50. /befejeződött..... folyt./ gy

az aszabor korszerű technológiával, de az évszázadok alatt kialakult eljárásoknak megfelelően készült. újdonság például, hogy nem a hagyományos puttonnyal töltik a korábban mértékegységül szolgált gönci-hordónyi borhoz, hanem a felhasznált óbor összetétele alapján számítják ki az egy hektoliterhez adagolandó aszu mennyiségét. a szakemberek úgy számítják, hogy az idén legalább 1 500 hektoliter három-, ötputtonyos aszabor készülhet tokahegyalján. a szőlészeti kutató intézet tarvali pincészete különlegességnek számító muskotály-aszút is ad majd a kereskedelemnek./mti/

..

bb. 51. országos műszaki-kémiai ankét veszprémben

vid-szf/tné/ká/gy/cz

1967. november 23.

a magyar kémikusok egyesülete országos műszaki-kémiai ankétot rendezett csütörtökön veszprémben, száz szakember részvételével. a kémiai technológiák, vegyipari gyártás-folyamatok megalapozásával, tervezésével foglalkozó vegyészek összegezték a tudományág legújabb eredményeit. megállapították, hogy a hazai üzemek egyre jobban érdeklődnek a kémikusok műszaki munkája iránt. a vegyiparban ugyanis előtérbe kerülnek a modern technológiák, amelyekkel gyakran felére csökkenthetik a gyártási költségeket. ide tartozik az automatizálás is. ezzel kapcsolatban érdekes újdonságokról számoltak be az ankét előadó.

a műszaki-kémiai kutatóintézet munkatársai például elkészítették az Európában is egyedülálló fluidizációs mérőműszert. a kutatók legutóbb a műszer segítségével gazdaságosabbá tették a vas-oxid festék előállítását.

az ankét első napján rendezett vegyipari kiállításon a labor- és műszeripari művek mutatta be legújabb gyártmányait. a gyár jelenleg 1 200 féle berendezést szállít a kutatóintézetek, vegyi üzemek megrendelésére./mti/

..

- 31 -

16.25/gy

ll 17.-7

bb. 48. megkezdődött a kisköréi vízlépcső fő műveinek alapozása

a vid/kz/sk/ká/il/cz

1967. november 23.

kiskörénél gyors ütemben épül a tiszta második vízlépcsője és a hozzátartozó több nagy létesítmény. 400.000 köbméter föld megmozgatásával kirekesztették a tiszát a beépítésre váró területről. elkészült a kialakítandó hatalmas víztároló elődje, a 63 hektáros, kísérleti tároló. az utóbbi lehetőséget ad a szakembereknek arra, hogy elvégezzék mindazokat a méréseket, s megszerezzék mindazokat a tapasztalatokat, amelyek a nagy tároló építéséhez és biztonságos használatához szükségesek. készek az építkezéshez vezető utak, kibővítették a vasutállomást, korszerű munkásszállások épülnek. a környéken már üzemel a létesítmény saját géppárra. a gépek nagy részét ott, tehát lényegében helyben állítják elő, az építők hozzáállták a vízlépcső három legnagyobb munkájához: megkezdték az erőmű, a duzzasztó és a hajószilip alapozását. a tiszta az építkezés következtében megváltoztatja folyását, ezért - a víz eróziójának megakadályozására 25 millió forintos költséggel, szilárd természetű falat építenek a partja mentén./mti/

bb. 49. átadták az ország legbővizűbb termálkutját - „termál-kombinát”, épül szentesen

b vid/kz/sk/ká/il/cz

1967. november 23.

az országos műszaki-fejlesztési bizottság és az országos vízügyi igazgatóság szakembereinek jelenlétében csütörtökön a szentesi új barázda termelészövetkezet határában átadták a rendelkezésére az ország legbővizűbb termálkutját. a két kilométer mélységű kut percenként 1770 liter, 100 celsius fokos vizet szolgáltat fél atmoszférás nyomással. a közös gazdaság területén a közelmúltban két másik termálkut is furtak. ezek teljesítménye is megközelíti az előbbiét.

a hőforrások komplex hasznosítására több mint 50 millió forintos beruházási költséggel valóságos „termálkombinát”, alakít ki a közös gazdaság. négyszáz dolgozót foglalkoztató saját építő vállalatának dolgozói már el is készítették öt, egyenként 6400 négyzetméteres, ujtípusú, gördülő üvegházat, s továbbiak építésén dolgoznak. az új termálkutakból fűtenek 30.000 négyzetméternyi palántanevelőt, 54.000 négyzetméteres területen pedig talajfűtést alakítanak ki. a tervek szerint az üvegházakból jövőre már ötmillió szál szegfűt és kétmillió szál rózsát értéksítenek részben a hazai, részben a külföldi piacokon. az üvegtetőket a virágok után a zöldekre gördítik,

/folyt.köv./

- 32 -

16.37/e

17.40

bb.49. / átadták az ország ... 1. folyt./ il

a kombinátot nagykapacitású savanyító-üzem egészíti majd ki: a forró vizet ugyanis konzerv-sterilizálásra is felhasználják. csak savanyúságból nyolcmillió forint értékűt szállít az üzem a kereskedelemnek. a szentesi új barázda termelészövetkezet új profiljának megfelelően 1968-tól a „termál-gazdaság mezőgazdasági és kertészeti termelészövetkezet”, nevet veszi fel./mti/

bb. 52. egészségügyi ujtási kiállítás miskolcon

a vid/fm/tné/ká/il/cz

1967. november 23.

Miskolcon, a szentpéteri kapui kórház-város művelődési termében csütörtökön egészségügyi ujtási kiállítás nyílt. csaknem száz olyan - a gyógyításban használt - ujtást mutattak be a szakembereknek, amelyeket négy megyében, valamint a budapesti kórházakban és a debreceni klinikákon már alkalmaznak.

a kiállításon szerepelnek többek között diagnosztikai, belgyógyászati, röntgenvizsgáló, valamint baleset-sebészeti és ortopédiai eszközök. a borsod megye 1 ujtók számos - gyógyszer-tárban alkalmazott - megoldást is bemutatnak. különösen nagy érdeklődést keltett a miskolci központi kórház belgyógyászati osztályán alkalmazott nővérhívó berendezés, amely a telefon elve alapján működik, s a nővérszobában tartózkodó ápolók és a betegek közötti közvetlen kapcsolatot teszi lehetővé. érdeklődést keltett továbbá a debreceni klinikán a töréses sérülés rögzítésére az eddigi gipszágak helyett műanyagból szerkesztett abdukációs sínmegoldás is, amellyel a sérült részek elmozdulás-mentesen rögzíthetők. bemutatnak a csecsemők és gyermekek röntgenvizsgáló-

latához készített segédkészüléket is, amely a legcélyszerűbb elhelyezésben teszi lehetővé a vizsgálatot./mti/

bb. 53. másfél évtizedes szünet után ismét begyújtották a bakonyi szénégető boksákat

a vid-szf/tné/ká/il/cz

1967. november 23.

a bakonyban, ahol ősi foglalkozás a szénégetés, másfél évtizeddel ezelőtt kialudtak az utolsó boksák is, pedig valamikor csupán borzavár és porva környékén 60-80 boksában égettek faszén-

az utóbbi időben több nyugati országból érkezett megrendelés az iparilag előállítható terméknel jobb minőségű, boksáégetésű faszénre.

/folyt.köv./

- 33 -

16.40/il

17.40

bb. 53. / másfél évtizedes ... 1. folyt./ il

a keszthelyi erdőgazdaság szakemberei ezért felkutatották a bakony hajdani szénégetőit, s megbízták őket nagyobb mennyiségű faszén égetésével. az uzsai bükkerdőkben az elmúlt hetekben négy bok-sában mintegy 120 mázsa kiváló minőségű faszénen állítottak elő, a hagyományos módszerekkel.

ha a mintaégetés megfelel a követelményeknek számítani lehet arra, hogy ismét feléled a már kiveszőben lévő ősi szakma./mti/

bb. 54. mozielőadás alatt ellopta partnere pénzét - két évi szabadságvesztésre ítélték.

a -vid-fm/tné/ká/il/cz

1967. november 23.

balogh julianna 18 éves miskolci lakos megismerkedett egy ittias állapotban lévő férfival, s együtt elmentek a miskolci fáklya moziba. előadás közben a férfi elaludt, s ezt kihasználva balogh julianna zsebéből 500 forintot kivett. a férfi még az előadás közben észrevette, hogy hiányzik a pénze, jelentette a mozi vezetőjének, aki rendőrt hívott, s a pénzt a fiatal lány-nál meg is találták.

a miskolci járásbíróóság balogh juliannát elhárításra képtelen állapot kihasználásával visszaesőként elkövetett lopásért, valamint közveszélyes munkakerülésért két évi szabadságvesztésre ítélte, s a közügyek gyakorlásától három évre eltiltotta. elrendel-te továbbá a bíróság, hogy a társadalmi tulajdont károsító lopá-sért korábban rá kiszabott, de felfüggesztett három hónapi sza-badságvesztés-büntetést is letöltse./mti/

bb. 55. magyar-szovjet baráti találkozók szabolcsban

a vid/fm/tné/ká/il/cz

1967. november 23.

nagyszabásu magyar-szovjet baráti találkozóra kerül sor sza-bolcs-szatmár megyében. a magyar országos béketanács meghívására november 26-án moszkvából, kijevből és kárpát-ukrajnából 15 tagu szovjet békeküldöttség érkezik a határmenti megyébe. a delegáció a szabolcsi békeküldöttségnek a szovjetunióban tett októberi látogatását viszonzozza.

a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei bizottsága a háromnapos látogatás idejére gazdag programot állított össze. a vendégek megismerkednek nyíregyháza nevezetességeivel, s koszo-rut helyeznek el a szovjet hősök emlékművén. felkeresnek több ipari és mezőgazdasági üzemet, művelődési intézményt, többek kö-zött ellátogatnak a nyíregyházi konzervgyárba, a mátészalkai er-dért vállalatához, a fehérgyarmati állami gazdaságba, a nyírható-ri muzeumba.

/folyt.köv./

- 34 -

18.4/11

el 17.40 77

bb. 55. / magyar-szovjet ... 1. folyt./ il

találkoznak és beszélgetnek ipari és mezőgazdasági dolgozókkal, a békemozgalom megyei aktivistáival.

hétfőn fehérgyarmaton, a művelődési házban magyar-szovjet ba-rátsági nagygyűlést tartanak. a gyűlésen harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, a magyar országos béketanács alelnöke mond beszédet./mti/

bb. 56. tanfolyamok az új gazdasági mechanizmusról számviteli szakembereknek

i sz/lk/ie/il/cz

1967. november 23.

a pénzügyminisztérium személyzeti és oktatási főosztálya az üzemek, gazdasági egységek főkönyvelői, számviteli vezetői és vezetőhelyettesei részére tanfolyamokat szervez, hogy megis-merkedhessenek az új gazdasági mechanizmus bevezetésével összefü-gő számviteli előírásokkal. a tanfolyamokon jelentkezés alapján az ipari, építőipari, bel- és külkereskedelmi, közlekedési, kül-lalatos, kisipari és háziipari szervezetek, általános fogyaszt-tási és értékesítő szervezetek, mezőgazdasági termelőszövetke-zetek és egyéb közös gazdaságok számviteli szakemberei vehetnek részt. a 36 órás tanfolyamok segítséget nyújtanak az új számvite-li előírásokkal alapos elsajátításához és az 1967. évi mérlege-zéssel kapcsolatos feladatok elvégzéséhez is.

a tanfolyamokat budapestben és a megyeszékhelyeken szervezik. budapestben a pénzügyminisztérium könyvviteli tanulmányi csoportja, vidéken a megyei tanácsok végrehajtó bizottságainak pénzügyi osztályai, a megyei számviteli tanulmányi felelősök útján. a tanfolyamra a szerveknél igényelhető jelentkezési lapon novem-ber 30-ig lehet jelentkezni. a tanfolyamok általában négyhetesek lesznek, heti 3x3 órás előadásokkal. ahol arra mód lesz, egyhe-tes egésznapos tanfolyamokat is szervezhetnek. ilyen tanfolyamok még az év végén, illetve január elején előreláthatólag több ezer számviteli vezető dolgozó ismerkedik majd meg az új gazdaság-irányítási módszerek követelményeivel./mti/

bb. 58. halászati ankét békéscsabán

vid kz/sk/ká/il/cz

1967. november 23.

csütörtökön békéscsabán - a harmadik körös-vidéki mezőgazda-sági napok keretében - nagyszabásu halászati ankétot rendeztek. a vitát ribiánszky miklós kossuth díjasnak, az országos halászati felügyelőség igazgatójának előadása vezette be. foglalkoztak a pontynemesítés eredményeivel, s a halastavak kétszeres - hal- és kacsatenyésztéssel történő - hasznosításával./mti/

- 35 -

16.50/11

el 17.40 77

bb. 57. az ndk mezőgépiari rejtvenypályázat eredményhirdetése

t sz /lk/1e/1l/c

1967. november 23.

a német demokratikus köztársaság mezőgépiara, amely legnagyobb külföldi kiállítóként vett részt az idei országos mezőgazdasági kiállításon, gépbemutatóját szakmai rejtvenypályázattal is összekötötte. a pályázat eredményhirdetésére csütörtökön került sor az ndk budapesti mezőgép- képviselőtől, ahol jürgen kastner, a képviselő vezetője adta át a jutalmakat.

a pályázat eredményhirdetése alkalmával rendezett ünnepségen a képviselő vezetője elmondotta, hogy csaknem tíz éve dolgoznak magyarországon az ndk gyártmányú traktorok és más mezőgazdasági gépek. a pályázat célja az volt, hogy a látogatók behatóan tanulmányozzák a mezőgazdasági kiállításon bemutatott legújabb géptípusokat is. százezer kérdőívet osztottak ki, ezek közül hatvanezeret töltöttek ki és 127 pályázónak volt telitalálata, sorsolással 15 megfűtőt részesítettek értékes tárgyjutalmakban. moped-et, filmfelvevő- és vetítógépet, komet konyhagépet, gumicsónakot és más tárgyereményeket kaptak a nyertesek, összesen 30.000 forint értékben./mt1/

--

embargo : 20.00 óráig:

bb.60. budapesten tartja 21. ülészsakát a kgst

tm/1e/1l/La

1967. november 23.

a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa ez év decemberében budapesten tartja meg soron következő 21. ülészsakát. ezt követi - ugyancsak budapesten - a kgst végrehajtó bizottságnak 32. ülése./mt1/

--

bb. 59. a nemzetközi vöröskeresztes mozgalom a békéért

i ms/hné/sr/81l/La

1967. november 23.

henrik beer, a vöröskereszt társaságok ligájának főtitkára, aki a magyar vöröskereszt meghívására néhány napot töltött hazánkban, csütörtökön elutazott budapestre. a főtitkár többek között meglátogatta az országos vérellátó szolgálatnak az egészségügyi világszervezet támogatásával rendezett nemzetközi transzfúziós tanfolyamát.

/folyt. köv./
17.05/1l

- 36 -

18.30 77

bb. 59. / a nemzetközi ... 1. folyt./ il

ez alkalommal előadást tartott a fejlődő országokból jött fiatal orvosok előtt az egészségügyi szolgálat és a vöröskeresztes szervezetek nélkülözhetetlen együttműködéséről a véradásban.

henrik beer beható megbeszélést folytatott a magyar vöröskereszt vezetőivel, gegesi kiss pál elnökkel és rostás istván főtitkárrel. megegyezéssel nyilatkozott előttük a vérellátó szolgálat magasszintű továbbképző munkájáról, amely értékes hozzájárulás a gyarmati sorból nemrég felszabadult országok egészségügyi fejlődéséhez. kiemelte, hogy tapasztalatai szerint a magyar kormány eredményesen fáradozik a dolgozók egészségügyi helyzetének állandó javításán, és ebben a magyar vöröskereszt hathatós segítséget nyújt.

a főtitkár hangsúlyozottan mutatott rá a béke érdekében kifejtendő fokozott erőfeszítés fontosságára.

- a jelenlegi világhelyzet személy szerint is aggodalommal tölt el - mondta. - éppen ezért magam is keresem a módot, hogyan tudna a nemzetközi vöröskeresztes mozgalom minél hatékonyabban részt venni a békéért folytatott küzdelemben. a nemzetközi vöröskereszt szervezetnek meg kell találnia a kapcsolatot a világ haladó szervezeteivel és együttesen kell küzdeni a fegyveres konfliktusok által okozott szenvedések megszüntetéséért./mt1/

--

bb. 61. átalakulóban a pásztorélet - néprajzi szakemberek tanácskozása debrecenben

b vid-fm/sk/gy/La

1967. november 23.

a magyar tudományos akadémia nyelv- és irodalomtudományok osztálya rendezésében csütörtökön a debreceni kossuth lajos tudományegyetemen megkezdődött a pásztoréletet tanulmányozó néprajzi szakemberek háromnapos tudományos tanácskozása. a szimpóziumon a hazai kutatókon kívül csehszlovák és lengyel néprajzi szakemberek is részt vesznek.

/folyt. köv./

17.45/gy

- 37 -

18.30 77

a tanácskozás első napján dr. gunda béla egyetemi tanár, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem néprajzi intézetének igazgatója előadásában elmondta, hogy magyarországi, lengyelország, szlovákia, románia és kárpát-ukrajna állattenyésztésében - a legújabb időkben is - fontos szerepet tölt be a pásztorkodás. a pásztorok „mestersége”, erősen konzervatív jellegű foglalkozás. különösen szembetűnik ez a pásztorepítmények vizsgálataánál a kárpátok területén, ahol például a radnai havasokban még ma is lehet találni kőkunyhókat. a pásztorok nemcsak építményekkel, hanem életmódjukkal is alkalmazkodnak a természeti környezethez. így alakult ki a pásztorok növénygyűjtő tevékenysége. a sulyom termésének fogyasztása a mai napig fennmaradt, a hortobágy folyó vagy a tiszta mellékén legeltető pásztorok körében. a gyűjtő tevékenység nemcsak az alföldi pásztorokat jellemzi, hanem a kárpáti juhászokat éppen úgy, mint belső-ázsia török és mongol népeit vagy a sahara nomádjait. a professzor kutatásainak tapasztalata alapján megemlítette, hogy a pásztorok hagyományainak fennmaradásához hozzájárult az ugynevezett foglalkozási endogámia. a pásztorok ugyanis elsősorban pásztorcsaládok leányaival házasodtak össze és így egy családban több nemzedéken át fennmaradt az ősi foglalkozás. hajdusoboszlón például kimutatható, hogy a mai pásztorcsaládok egy részének ősei már a 18. században is pásztorok voltak. e foglalkozás - akárcsak az amszterdami gyémántkőszőrösök mesterisége - nemzedékről-nemzedékre öröklődik. a pásztorelet változásainak tapasztalatairól a professzor elmondta, hogy lassu átalakulás jelei mutatkoznak, a pásztorkodás mind intenzívebbé váló istállózó állattenyésztéssé alakul át és így a pásztor-emberéletrendje is változás előtt áll.

a tanácskozást pénteken folytatják, amikor a résztvevő szakemberek kutatási eredményeiket ismertetik./mti/

bb. 62. internacionalisták találkozója

t vt/tr/sr/gy/La

1967. november 23.

szívélyes, baráti összejövetel színhelye volt csütörtök délután a partizán szövetség székháza. a szovjetunióban és itthon élő magyar internacionalisták találkoztak, olyan veteránok, akik 50 esztendővel ezelőtt együtt harcoltak a nagy októberi szocialista forradalom győzelméért, a szovjet hatalom megvédéséért.

/folyt.. köv./

18.10/gy

- 38 -

de 18.30 77

a találkozó résztvevőit - akik között uszta gyula altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a partizán szövetség országos bizottságának tagja, és ott istván vezérőrnagy, a hadtörténeti intézet és múzeum parancsnoka is ott volt - dr. sós györgy rendőrvézérőrnagy, a partizán szövetség elnöke köszöntötte és beszédében méltatta az internacionalisták tevékenységét, az internacionalizmus eszméjének jelentőségét.

ezt követően a régi harcostársak kötetlen beszélgetésben elevevitették fel közös emlékeiket, élményeiket. kedves színlátja volt az összejövetelnek: kertész ferenc, aki moszkvából érkezett, ötven év után most találkozott először dr. sebékó alberttel, a volt élelmezésügyi minisztérium egészségügyi szolgálatának nyugalmazott vezető főorvosával, akivel a bajkál-tónál együtt harcoltak./mti/

..

bb. 64. köszönőlevél dél-vietnamból

i di/hné/sr/gy/La

1967. november 23.

a délvietnami nemzeti felszabadítási front központi bizottsága levélben mondott köszönetet az országos béketanácsnak az október 15-e és 21-e közötti vietnami szolidaritási hét megrendezéséért, a front új politikai programjának támogatásáért és a hazafiaknak ajándékozott újabb 200 ágyas tábortábori kórházért. a levél egyebek között rámutat:

- támogatásuk értékes számunkra, mert ismét bizonyosságot ad a magyar szocialista munkáspárt, a forradalmi munkás-paraszt kormány, a testvéri magyar nép barátságáról és szolidaritásáról, amellyel az amerikai agresszorok elleni harcunkat segítik. továbbá sok sikert kívánunk hazájuk építéséhez, s azokhoz a fardozásaikhoz, amelyekkel az antiimperialista erők növekedéséhez, európa és az egész világ békéjének és biztonságának megvédéséhez járulnak hozzá. éljen dél-vietnam és magyarország népeinek megbonthatatlan barátsága./mti/

..

18.25/gy

- 39 -

de 18.30 77

a tanácskozás első napján dr. gunda béla egyetemi tanár, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem néprajzi intézetének igazgatója előadásában elmondta, hogy magyarország, lengyelország, szlovákia, románia és kárpát-ukrajna állattenyésztésében - a legújabb időkben is - fontos szerepet tölt be a pásztorkodás. a pásztorok „mestersége”, erősen konzervatív jellegű foglalkozás. különösen szembetűnik ez a pásztorepítmények vizsgálataánál a kárpátok területén, ahol például a radnai havasokban még ma is lehet találni kőkunyhókat. a pásztorok nemcsak építményeikkel, hanem életmódjukkal is alkalmazkodnak a természeti környezethez. így alakult ki a pásztorok növénygyűjtőgető tevékenysége. a sulyom termésének fogyasztása a mai napig fennmaradt, a hortobágy folyó vagy a tiszta mellékén legeltető pásztorok körében. a gyűjtőgető tevékenység nemcsak az alföldi pásztorokat jellemzi, hanem a kárpáti juhászokat éppen úgy, mint belső-ázsia török és mongol népeit vagy a szahara nomádjait. a professzor kutatásainak tapasztalata alapján megemlítette, hogy a pásztortársadalom hagyományainak fennmaradásához hozzájárult az ugynevezett foglalkozási endogámia. a pásztorok ugyanis elsősorban pásztorcsaládok leányaival házasodtak össze és így egy családban több nemzedéken át fennmaradt az ősi foglalkozás. hajdusoboszlón például kimutatható, hogy a mai pásztorcsaládok egy részének ősei már a 18. században is pásztorok voltak. e foglalkozás - akárcsak az amszterdami gyémántkőszőrösök mestersege - nemzedékről-nemzedékre öröklődik. a pásztorelet változásainak tapasztalatairól a professzor elmondta, hogy lassu átalakulás jelei mutatkoznak, a pásztorkodás mind intenzívebbé váló istállózó állattenyésztéssé alakul át és így a pásztorembéletrendje is változás előtt áll.

a tanácskozást pénteken folytatják, amikor a részvevő szakemberek kutatási eredményeiket ismertetik./mti/

bb. 62. internacionalisták találkozója

t vt/tr/sr/gy/la

1967. november 23.

szívélies, baráti összejövetel színhelye volt csütörtök délután a partizán szövetség székháza. a szovjetunióban és itthon élő magyar internacionalisták találkoztak, olyan veteránok, akik 50 esztendővel ezelőtt együtt harcoltak a nagy októberi szocialista forradalom győzelméért, a szovjet hatalom megvédéséért.

/folyt.. köv./

18.10/gy

- 38 -

le 18.30 gy

a találkozó résztvevőit - akik között uszta gyula altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a partizán szövetség országos bizottságának tagja, és ottá istván vezérőrnagy, a hadtörténeti intézet és muzeum parancsnoka is ott volt - dr. sós györgy rendőrvézérőrnagy, a partizán szövetség alelnöke köszöntötte és beszédében méltatta az internacionalisták tevékenységét, az internacionalizmus eszméjének jelentőségét.

ezt követően a régi harcostársak kötetlen beszélgetésben elevenítették fel közös emlékeiket, élményeiket. kedves színlőtja volt az összejövételnek: kertész ferenc, aki moszkvából érkezett, ötven év után most találkozott először dr. sebekó alberttel, a volt élelmezésügyi minisztérium egészségügyi szolgálatának nyugalmazott vezető főorvosával, akivel a bajkáltonál együtt harcoltak./mti/

bb. 64. köszönőlevél dél-vietnamból

i di/hné/sr/gy/la

1967. november 23.

a délvietnami nemzeti felszabadítási front központi bizottsága levélben mondott köszönetet az országos béketa-
nácnsnak az október 15-e és 21-e közötti vietnami szolidaritási hét megrendezéséért, a front új politikai programjának támogatásáért és a hazafiaknak ajándékozott újabb 200 ágyas tábortábori kórházért. a levél egyebek között rámutat:

- támogatásuk értékes számunkra, mert ismét bizonyoságot ad a magyar szocialista munkáspárt, a forradalmi munkás-paraszt kormány, a testvéri magyar nép barátságáról és szolidaritásáról, amellyel az amerikai agresszorok elleni harcunkat segítik. továbbá sok sikert kívánunk hazájuk építéséhez, s azokhoz a fáradozásaikhoz, amelyekkel az antiimperialista erők növekedéséhez, európa és az egész világ békéjének és biztonságának megvédéséhez járulnak hozzá. éljen dél-vietnam és magyarország népeinek megbonthatatlan barátsága./mti/

18.25/gy

- 39 -

le 18.35 gy

bb. 63. új erősáramu biztonsági szabályzat

1 tz/tr/1e/gy/La

1967. november 23.

csütörtökön tárgyalta a magyar szabványügyi hivatal az új erősáramu létesítési biztonsági szabályzatot - az msz 1 600-at -, amely fokozottabban szolgálja az élet- és vagyonbiztonságot. tekintetbe veszi az eredeti szabvány kibocsátása óta bekövetkezett hatalmas műszaki fejlődést, az új anyagok és új szerelési módok megjelenését, ugyanakkor gazdaságos megoldásokkal, a biztonság csökkentése nélkül millió forintos megtakarításokat tesz lehetővé.

az átdolgozott szabvány - noha kötelezően ír elő egyes élet- és vagyonbiztonsági követelményeket - nagyobb lehetőséget ad a tervező kezébe az adott helyzetnek megfelelő gazdaságos berendezések kiválasztására./mti/

bb. 65. házi disznótoros, konyhakész husok - különleges husbolt nyitott a délpesti üzemi vendéglátó vállalat

1 kf/kf; 1e/gy/La

1967. november 23.

életrevaló kezdeményezést valósított meg a délpesti üzemi vendéglátó vállalat. csütörtökön a boráros tér 3. szám alatt - egy megüresedett tejbolt helyén - különleges hentesüzletet nyitott. a bolt érdekessége, hogy csak saját, házi készítményű hentesárakat, csomagolt és kimért disznótorost, hurkát, kolbászt, sertés kocsonyát és kocsonyahust, házi tepertőt, házi szalonnákat, főtt husokat valamint konyhakész, csomagolt nyers tokehust árúsítanak. a bolt áruellátását saját erőből oldják meg. a vállalatnak „házi”, sertéshizlaldója, s husfeldolgozó üzeme van, s ezeket a bolt forgalmának, az igényeknek megfelelően bővítik.

a délpesti vendéglátó vállalat ezzel nemcsak a lakosság jobb ellátásához járul hozzá, hanem él a korábban kiadott rendelkezlet adta lehetőséggel, amely szerint az üzemi vendéglátás kiskereskedelmi jellegű tevékenységet is folytathat. ennek alapján a vállalat tervezi, hogy a jövő hónapban csepelen is nyit hasonló boltot./mti/

18.30/gy

- 40 -

se 18.50.7

bb. 67. megemlékezés debrecenben bauer ervinről, az elméleti biológia egyik megalapítójáról

vid-fm/tné/il/La

1967. november 23.

a debreceni orvostudományi egyetem^{eh} csütörtökön emléknepséget rendeztek bauer ervin, az elméleti biológia egyik megalapítója halálának 25. évfordulója alkalmából. dr. szabó gábor egyetemi tanár, a debreceni orvostudományi egyetem biológiai intézetének igazgatója méltatta a nagy tudós munkásságát. elmondotta, hogy bauer ervin, - aki korának egyik legkiválóbb biológusa volt, - tevékenyen részt vett a tanács hatalomért vívott harcokban. a tanácsköztársaság bukása után menekülnie kellett az országból. prágai és berlini évei után 1925-ben ment a szovjetunióba, ahol a moszkvai egyetem általános biológiai tanszékén, majd a tyimirjazev biológiai intézetben, később pedig leningrádban végzett nagyjelentőségű kutatásokat. bauer ervin tudományos munkásságát számos - orosz, német, angol és cseh nyelven megjelent - könyv és más publikáció őrzi. személyében az elméleti biológia egyik megalapítóját tisztelheti az utókor, - hangoztatta emlékebeszédében dr. szabó gábor egyetemi tanár./mti/

bb. 68. öt évi szabadságvesztés rablótámadásért, lopásért

vid-fm/tné/il/La

1967. november 23.

a nyíregyházi megyei bíróság rablótámadásért és lopásért jogerősen öt évi szabadságvesztésre ítélte jónás géza kemecei lakost.

jónás géza - aki különböző bűncselekmények elkövetéséért korábban már öt évet töltött börtönben, - ez év márciusában a késő esti órákban másodmagával megtámadta lakásában Lukács István buj-pósa tanyai lakost. fenyegetésekkel nyitatták ki az ajtót, átlarcban behatoltak, s míg egyikük karóval a kezében sakkban tartotta az idős házaspárt, addig a másik kifosztotta a lakást. pénzt és ruhaneműt szedtek össze, majd eltűntek. a két idős ember nem tudott személyleírást adni róluk, ami megnehezítette a nyomozást. jónás néhány hét után került rendőrkézre kerékpárlopás miatt, s ugyanakkor beismerte a rablótámadást is. büntetését még nem sikerült elfogni, mert jónás géza bosszúból egyik haragosára fogta a rablótámadásban való „közreműködést”, „vádja azonban nem bizonyosodott be./mti/

18.45/il

se 19.45.7

- 41 -

bb. 69. „repülő csészealj”, -Láz budapestén - egésznapos telefonroham az uránia ellen

1 tz-j/ie/il/La

1967. november 23.

csütörtökön kora reggeltől késő délutánig szinte szünet nélkül üzemben volt az uránia csillagvizsgáló telefonja. Budapestet ezen a napon valóságos „repülő csészealj”, -Láz kerítette hatalmába. egymás után jöttek az érdeklődések, hogy vajon nem repülő csészealjak voltak-e láthatók a hajnal, korareggeli órákban a főváros felett?

az érdeklődők egy része igen fényes „tárgyat”, vélt felfedezni, amely mozdulatlanul állt az égpolton, míg a többiek által megfigyelt, ugyancsak erősen fénylő test lassú, méltóságteljes mozgással uszott át felettünk nyugatról kelet felé.

ez a nap valóban az emberi hiszékenységet ékesszóló bizonyítéka volt. mert az érdeklődők minden kétkedés nélkül hajlandók voltak azonnal az idegen csillagvilágokból érkező „felderítők”, „ürhajóit felismerni azokban az objektumokban, amelyeket - amint erről a csillagászok válaszaik meggyőzték őket - már eddig is megszámlálhatatlan alkalommal figyelhettek meg; - születésük óta akár mindennap is a hűséges esthajnal-csillagot - az egy helyben lebegő „csészealjat”, - hét esztendő óta pedig a felettünk is meglehetősen rendszerességgel, néha naponta tízenkétszer is 1600 kilométer magasán áthaladó echo-1 mesterséges holdat./mt1/

..-

bb. 70. „mindannyiunk közös kötelessége, hogy az emberiség ítélőszéke elé idézzük az agresszorokat”, - az országos béketanács elnökségének és tudományos bizottságának levele a russell-bírósághoz

1 di/hné/sr/il/La

1967. november 23.

az országos béketanács elnöksége és tudományos bizottsága levélben üdvözölte a russell-bíróságot, amely a hét elején a dániai roskilde városkában folytatja az egyesült államok vietnami bűneinek kivizsgálását. ebben hangsúlyozta:

- nagyra értékeljük fáradozásait, mert, nemes küldetést teljesítenek. a békéért aggódó százmilliók, valamennyiük nevében cselekednek, amikor vádiottak padjára ültetik azt az amerikát, amely a szabadság védelmezőjének tőgájában tetszeleg, miközben megsérti az 1954-es genfi egyezményeket, előbb koncentrációs táborrá, majd csatatérré változtatta dél-vietnamot, orvul megtámadta a vietnami demokratikus köztársaságot és napról-napra súlyosabb merényleteket követ el a vietnami nép az egész emberiség ellen.
/folyt.köv./

- 42 -

19.50/11

se 19.45 g

bb. 70. / „mindannyiunk ... 1. folyt./ il

- nincsenek, nem is lehetnek olyan érvek, amelyek igazolhatják, vagy akár csak menthetik is az egyesült államok vietnami agresszióját. minden becsületes, józan gondolkodású férfi és nő érzéseit és indulatait felkorbácsolják a távoli országból érkező hírek. a sokezeréves civilizáció szégyene a vietnami nép tragédiája. a rakétákkal, napalm-bombákkal földig rombolt városok és falvak, az elpusztított iskolák, kórházak, templomok, gyárak, öntözőművek, az ártatlan áldozatok ezrei, a megszálló csapatok vértáztó kegyetlenkedéseinek számtalan más példájával együtt arról tanuskodnak, hogy a fehér ház és a pentagon urai kihívják maguk ellen a békeszerető világ millióit. ugyanugy semmibe veszik, meggyalázzák a humanizmus, a nemzetközi jog és törvényesség írott és íratlan szabályait, mint azok, akik a második világháború katasztrófáját zudították az emberiségre, s akik fölött alig több mint husz évvel ezelőtt a szövetséges hatalmak, köztük az egyesült államok bírái ítélkeztek.

- a johnson-kormány vezetői nyilatkozataikban a béke, a tárgyalások, a megegyezés hívének vallják magukat. szavaikat azonban könyörtelenül megcáfolják a tények. a dél-vietnamban állomásozó amerikai csapatok több mint félmillió létszáma, a népiirtó háború lépcsőzetes kiterjesztésére kidolgozott tervek, a vietnami demokratikus köztársaság elleni fékevesztett légitámadások mind-mind azt bizonyítják, hogy a tőkés világ legnagyobb hatalma elvakult gőgjében nem ismer határt. békés megoldás helyett a harc, az erőszak útját választja. egyetlen eszköztől sem riad vissza, hogy leigázza, térdre kényszerítse a vietnami népet. éppen a russell-bíróság előtt elhangzott tanuvallomásokból értesült a világközvélemény arról, hogy eddig több mint 800 000 kataszteri holdon irtották ki, semmisítették meg mérgező vegyi anyagokkal a termést, a növényzetet.

- a szemtanúk beszámolóit, a helyszíni fénykép- és filmfelvételek, valamint a hadműveletekről érkező hírek alapján mindannyian sokszor meggyőződünk már arról, hogy elvetemült gonosztevők garázdálkodnak vietnam földjén. mindannyiunk közös kötelessége, hogy felrúzzuk a népek leikiismeretét és az emberiség ítélőszéke elé idézzük az agresszorokat. ezért szolgál jó ügyet a russell-bíróság munkája, amely az igazság feltárásával újabb száz ezreket, milliókat ösztönöz állásfoglalásra, s mondatja ki velük bizonyítékai alapján az ítéletet.

/folyt.köv./
18.55/11

- 43 -

se 19.45 g

bb. 70. / „mindannyiunk ... 2. folyt./ 1l

Öszintén kívánjuk, hogy tárgyalásaik ezuttal is elérjék céljukat, s reméljük: elérkezik az idő, amikor a bűnösöknek hivatalos fórum előtt is számot kell adniok tetteikről, - zárul az országos béketanács elnökségének és tudományos bizottságának levele./mt1/

bb. 66. meghalt somogyi mihály

vid-fm/tné/81l /La

1967. november 23.

Somogyi Mihály, a „szocialista hazáért érdemrend,, kitüntetettje, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa november 22-én szolnokon 72 éves korában elhunyt. Somogyi Mihályt az mszmp szolnoki városi bizottsága saját halottjának tekinti. Hamvasztás előtti búcsuztatása november 25-én 13 órakor lesz a szolnoki temető halottsházában./mt1/

bb. 71. kubai karmester debrecenben

vid-fm/tné/gy/La

1967. november 23.

Enrique Gonzales Manticí kubai karmester csütörtök este debrecenben, a Bartók-teremben nagy sikerrel vezényelte a máv debreceni filharmónikus zenekart. A havannai karmester az első kubai dirigens, aki hazánkban szerepel. Enrique Gonzales Manticí - nemcsak mint dirigens, hanem mint zeneszerző is bemutatkozott: a hangverseny első számaként saját kompozícióját - zenekari nyitányát - vezényelte. Az est további részében Dvorzsák új-világ-szimfóniáját és Sztarvinszkij tűzmadár című szvitjét adta elő vezényletével a debreceni filharmónikus zenekar./mt1/

bb. 72. időjárásjelentés

j/gy/La

1967. november 23.

A meteorológiai intézet jelenti csütörtök este: szeles idő várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások, főleg keleten szórványosan előforduló futóesőkkel, hózáporokkal. Többfelé élénk, néhány helyen átmenetileg erős északnyugati-északi szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken általában 5-10 fok között, keleten helyenként néhány fokkal 5 fok alatt./mt1/

19.45/gy

- 44 -

bb. 73. Illés Béla est a magyar néphadsereg központi klubjában
j/gy/La

1967. november 23.

Csütörtökön nagy sikerű estet rendeztek Illés Béla Kossuth-díjas író munkásságáról a magyar néphadsereg központi klubjában. Weber Antal egyetemi docens méltatta az író életútját, tevékenységét és irodalmi hitvallását. Gobbi Hilda Kossuth-díjas kiváló művész és Horváth Ferenc érdemes művész részleteket adott elő az író műveiből. A nagyszámu közönség a méltatást és az előadást nagy tetszéssel fogadta./mt1/

21.15/1l

- 45 -

- Véga -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-430, 358-380

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1967. november 24.

bb. 1. erkel ferenc: bñk bñn című operájának

k ol./j/sr/il/La

1967. november 24.

teljes felvételét kérte a magyar rádiótól a montreali rádió. a kanadai hallgatók a tervek szerint 1968-ban hallhatják nemzeti operánkat./mti/

--

bb. 2. sokat eszünk, de nem elég okosan

i ms/tr/sr/il/La

1967. november 24.

tarján róbert professzor, az országos élelmezési és táplálkozástudományi intézet igazgatója a napokban védte meg a tudományok doktora cím elnyeréséért benyújtott disszertációját. nemzetközi nevű tudósunk ebben a munkájában a magyar néptáplálkozásra vonatkozó két évtizedes vizsgálatait foglalta össze.

a magyar néptáplálkozás alapvetően megváltozott - állapította meg. kalória fogyasztásunk 3.000 fölött van., ami már a túltápláltság problémáját veti fel. javult a táplálék minősége is, lényegesen több állati eredetű terméket fogyasztunk, mint korábban. a fehérjefogyasztásban, amely a kalóriafogyasztással arányosan növekedett és ma már kielégítőnek mondható, az állati eredetű fehérje részaránya az ideálisnak tartott 30 százalékkal szemben ma már a 40 százalékot is eléri. további növelése legfeljebb költségessé, de nem egészségesebbé tenné táplálkozásunkat.

zsiradékfogyasztásunk is lényegesen nőtt, de összetételével nincsenek olyan nagy bajok, mint sokan hiszik. a sertés-zsir fogyasztás kétségtelenül tulnyomó, de a professzor megfigyelései és kísérletei nem igazolták az állati zsír egészségkárosító hatását.

/folyt.köv./

fu